

ဗုဒ္ဓပြုန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ
ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ရှင်ဥာဏာ
ဟောကြားတော်မူသော

အရိယာ ခပ်တမ်း

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ
 မေဓဝိဟာရီဆရာတော် ရှင်ဉာဏ
 ဟောကြားတော်မူသော
အရိယာ စစ်တမ်း

ကဲကိုယ်အားရတဲ့ ဣရိယာပုဒ်ကလေးတွေနဲ့ လျှော့လျှော့ ဖတ်ဖတ်တရားဓမ္မနာကြားကြပါ။ မုံရွာဘက်ဆီက ကိုဆွေမြင့်တို့ကနေပြီးတော့ ဒါသူတို့မေးမြန်းထားတဲ့ ဟောပြောစေချင်တဲ့အချက်အလက် ကလေး တွေကို တင်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီတင်ပြထားတာလေးအတွက်နဲ့ပဲ ကျုပ်တို့ဟောပြော ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ လိုဟောပြောကြတဲ့ အခါမှာတော့ အခုဆွမ်းကပ်လာ နေကြတဲ့ ဒကာကြီးဦးလှဘော်နဲ့ မိသားစုတို့လည်းပဲ ဒီတရား ဓမ္မကို ဒါ-အကျုံး ဝင်တယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ တကယ်တော့ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာ သာရယ်လို့ လုပ်နေပြီးနောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာဖြစ်သွားဖို့ရန် လိုအပ်တယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာရယ်လို့ လုပ်နေပြီးနောက် ဗုဒ္ဓဘာသာရယ်လို့ မဖြစ်ပဲနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ယောင်တောင်တောင်လောက်ဖြစ်နေရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်ရကျိုး မနပ် ရုံတင် မကပဲနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်ရတဲ့အတွက် ပိုတောင်ဝန်တက်ရတာမျိုးဖြစ်စရာ ရှိပါတယ်လို့ ဒါလေးပြောရမယ်။

ဘာသာတရားဆို ဝန်လေးဖို့မဟုတ်

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ကိုယ့်အမေအဖေက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်တော့ ကိုယ်ကလည်း တစ်ခြားထူးထူးခြားခြားတွေ တွေးနိုင်ခေါ်နိုင် မျှော်မြင်နိုင်တာ မဟုတ်တဲ့အလျောက် ဗုဒ္ဓဘာသာ လုပ်ကြတာပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်အမေအဖေတို့ဆီက ရခဲ့တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာကလည်းပဲ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း သိပ်ရှင်းလှလင်းလှတာမဟုတ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ရတဲ့အခါမှာတော့ ကိုယ့်ကျမှလည်း ရှင်းအောင်လင်းအောင်ဆိုတာကတော့ မဖြစ်နိုင်သလိုဖြစ် တယ်။ အဲ-အဲဒီလိုမျိုး လိုဖြစ်တဲ့အတွက်ရိုးရာဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဆိုတဲ့ဟာနဲ့ပဲ စ

ခန်းသိမ်းပြီးသွားကြရတာများတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုရင် ကိုယ့်ရှေးအစဉ် အဆက်ကြီးကတည်းက စီးဆင်းလာခဲ့တယ်။ ကိုယ်အဖေအမေရဲ့ အထက်ကလည်း အဖေအမေပေါ့။ အဲဒီအဖေအမေရဲ့အထက်ကလည်း သူတို့ရဲ့ အဖေအမေပေါ့။ သူတို့ရဲ့အဖေအမေရဲ့အထက်ကလည်း ဟိုးအဆုံးအစ မမြင်တဲ့ထိ အဖေအမေတွေက သူတို့ကိုယ်တိုင်မသိနိုးနားနဲ့ ဘာသာတရားကို ချည်းကပ်ခဲ့ရတယ်။ ဝန်ပေါ်စရာ လုပ်ငန်းကိုလုပ်ပေမယ့် ဝန်ပေါ်စရာ မဖြစ်ပဲနဲ့ ဝန်လေးတာပဲဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဝန်လေးတာပဲ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာက ဝန်လေးစရာလား ဝန်ပေါ်စရာလားဆိုတာ ဒါနည်းနည်းဆင်ခြင်ရမယ်။ တကယ်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာဟာ ဒီဓမ္မပဲဗျ။ **ဓမ္မောဟဝေရက္ခတိဓမ္မစာရိ** လို့ဆိုတဲ့စကားလည်း ခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးနေကြတယ်။ တရားကို ဆောင်ရွက်သူဟာတဲ့ တရားကပဲပြန်ပြီးတော့ စောင့်ရှောက်တယ်လို့ ဒီလိုမျိုးလိုပြောတဲ့အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်။

ဥပမာ ဖိနပ်စီးတယ်ဆိုတဲ့သူဟာ ဖိနပ်ကို ကိုယ့်ခြေထောက်က ဆောင်ရတာဖြစ်ပေမယ့်၊ ဖိနပ်က ကိုယ့်ကိုဆောင်သွားတယ် လို့ဆိုတာမျိုးရှိတယ်ပေါ့။ ဘယ်လိုဆောင်သွားသလဲဆိုတော့ အပူထဲသွားရင်လည်း အပူထဲသွားမပူဘူး၊ အအေးထဲသွားရင်လည်း မအေးဘူး။ အဲဒီလိုမျိုးလိုဖိနပ်က ကိုယ့်ကိုဆောင်သွားတယ်။ ဆောင်သွားလို့မို့လို့ ဖိနပ်ကို ကိုယ်ကမဆောင်ရဘူးလားလို့မေးတော့ ဖိနပ်လည်း ကိုယ်ကတော့ဆောင်ရတာပေါ့။ ကိုယ်က ဆောင်ရတဲ့ဟာက နည်းနည်းရယ်။ ကိုယ့်ကိုသူကနေပြီးတော့ ဘေးအန္တရာယ်တွေ ကာကွယ်ပြီးတော့ ဆောင်သွား တာကများများဆိုတော့ ဟောတော်တော်လေးပဲ ဖိနပ်ကလည်းပဲ ကိုယ့်အကျိုးများတယ်လို့ဆိုရမှာပေါ့။ ကိုယ်ဆောင်ရတာက နည်းနည်းနဲ့ ဖိနပ်နဲ့ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်လောက်အောင် တစ်ခြားတစ်ခြား ကိုယ်ဆောင်ရတာတွေလည်းရှိတာပေါ့။

အဲဒီကိုယ်ဆောင်ရတာတွေလည်း နည်းနည်းပဲကိုယ်ကစ ပြီးဆောင်ရတယ်။ နောက်ကျတော့ သူကပဲကိုယ့်ကိုဆောင် သွားတယ်ဆိုတာမျိုးလို ပြောရမှာပေါ့။ တရားဓမ္မလို့ဆိုတဲ့ အထွတ်အထိပ်ဆုံး တရားကတော့ ကိုယ်ကစပြီး တရားဓမ္မကို ဆောင်လိုက်တယ် ဆိုရင်ပဲ ဒါအဆုံးအစမရှိ ကိုယ့်ကို အဲဒီတရားဓမ္မကဆောင်မှာပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုးလို ဆောင်ပြီလို့ဆိုရင်တော့ ကိုယ်သက်သာတာ

ပေါ့။ တရားဓမ္မက ကိုယ့်ကိုပေါ့ပါးစေတာပေါ့။ တရားဓမ္မကကိုယ့်ကို ကောင်းမွန် ချမ်းမြေ့စေတာပေါ့။ ပထမတော့ ကိုယ်ကနည်းနည်းပါးပါး ဆောင်ရတာပေါ့။ နည်းနည်းပါးပါး ဆောင်ရင်းကနေပြီးတော့ ကိုယ့်ဆောင်တဲ့ အရှိန်လည်းရသွားပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဟော. . တရားဓမ္မကပဲ ကိုယ်ကိုဆောင်သွားတဲ့အတွက် ခလုတ်မထိ၊ ဆူးမငြိဆိုတာမျိုးလို ဘေးမထိ၊ရန်မထိဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမယ်။ အဲလိုမျိုးလို တရားဓမ္မက ကိုယ့်ဆောင်တာကို ခံရလားလို့မေးရင် တရားဓမ္မဆောင်နေကြတဲ့သူတွေမှာ မခံရဘူးဗျ၊ မရကြဘူး။ အဲဒီလူတွေဆီက တရားဓမ္မကို နှုတ်ပြီးတော့ဆင်ခြင်ကြည့်မယ်ဆိုရင်ဒီလူတွေ ဘာတွေများဆုံးသွား ရှုံးသွားသလဲလို့ဆိုရင် ဘာမှဆုံးသွားရှုံးသွားတယ်လို့ မရှိဘူးလို့ပြောရမယ်။ ဒီထဲကျပ်တို့ဘုရားကလည်း **သန္နိဋ္ဌိကဓမ္မ**ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင်သိနိုင်တဲ့ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုနိုင်တဲ့ဓမ္မလို့ ဘုရားရဲ့ တရားဂုဏ်ရည်ထဲမှာ တရားရဲ့ အရည်အချင်းအဖြစ်နဲ့ ဘုရားကရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောခဲ့ပြီးသားရှိတယ်။

အဲဒီလို ပြောခဲ့ပြီးသား ရှိခဲ့တာဖြစ်တဲ့အတွက် တရားဟာ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ဟာ ဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ်တိုင်မမြင်နိုင်တဲ့ နေရာမှာ ဘာတွေဖြစ်မှာလို့ လက်ညှိုးထိုးပြတယ်လို့ ဆိုတာကတော့ ဒီအကျိုးတော့ဖြင့် အကျိုးစာရင်းထဲ ထည့်မသွင်းကြစို့နဲ့လို့ ဒီလိုပြောရအောင်။ နောက်ဆုံးပိတ်ဆိုလို့ရှိရင် တရားရဲ့ဂုဏ်ရည်ထဲမှာဆိုရင်တော့ ပထမဂုဏ်ရည်က **သန္နိဋ္ဌိက**ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ဂုဏ်ရည်ဖြစ်သလို၊ နောက်ဆုံးပိတ်မှာ **ပစ္ဆိမ ဝေဒိတဗ္ဗ** ဆိုပြီးတော့ ဒီဂုဏ်အင်တစ်ချက်သည် နောက်ဆုံးပိတ်အချက်ပဲ ဆဌမ အချက်ပဲ။ **ပစ္ဆိမ** မျက်မှောက်မှာတင် ဝေဒိတဗ္ဗသိအပ်ခံစားအပ်တဲ့ဟာလို့။ **ပစ္ဆိမ ဝေဒိတဗ္ဗ** ဆိုတာတကယ်ကိုယ် ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ အကျိုးရတဲ့ဟာလို့ဆိုလိုတာပေါ့ဗျာ။ အဲတော့ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာချည်းကပ်ရတာက တစ်ခုမှဖြင့် လက်တွေ့ကတော့ အကျိုးမမြင်ရသလိုပဲဗျ။

တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာကပြောတဲ့ ရမယ်လို့ဆိုတဲ့ ဟာကဖြင့် ကျုပ်နဲ့ကတော့ လက်လှမ်းကြီးကဝေးလိုက်သမှ ဖြစ်ချင်းပဲ သေပြီးနောင်ဘဝမှ ရမှာလို့ဆိုတာမျိုး ကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုးလည်းဒီလိုပဲပြောတယ်။ အကုသိုလ်ရဲ့အကျိုးလည်း ဒီလိုပဲပြောတယ်။ အဲဒီလိုသေပြီးနောင်မှရမှာလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဘယ်လိုည

လုပ်ပြီး ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဖြစ်သေးတော့သလဲပေါ့။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့လည်း
 ပဲ သန္နိဋ္ဌိက ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တာ ဖြစ်သေးတော့သလဲလို့ ကျုပ်တို့က
 ပြောရမယ်။ အဲလိုမျိုးလို မဖြစ်ဘူးလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ကျုပ်တို့ ဘာမှအကျိုးမှ
 မရဘူးလို့ပြောရမယ်။ လက်ငင်းဘာမှ အကျိုးမရပဲနဲ့ ဟိုတစ်ချိန်မှာ လက်ညှိုးထိုး
 ပြီးတော့တစ်ခါတည်းအကျိုးရတာတွေပဲ ပြရတယ်ဆိုကတည်းက ကျုပ်တို့
 အကျိုး မရဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ အဲဒီလိုအကျိုးသာ မရတာလားမေးတော့
 ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ် ရတဲ့အတွက် အကျိုးမရတာလောက်တင် ဆိုရင်
 နည်းနည်းတော်သေးတယ်။ အပြစ်ကလည်းရသေးဗျ။

အဲဒီအပြစ်ကဘာလဲလို့ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ဝန်တာတွေ ထမ်းဆောင်
 ရတာ။ ဟိုဟာရှိခိုးရ၊ ဒီဟာဦးတင်ရ နဲ့ပေါ့ဗျာ။ ဟိုဟာပေးကမ်းရ၊ ဒီဟာ
 ဆောက်တည်ရ၊ ဟိုဟာကျင့် သုံးရ၊ဒီဟာကျင့်သုံးရနဲ့။ ကျုပ်တို့ဖြင့်လုပ်ငန်းတွေ
 ပွစာတက်နေအောင်ပဲ။ တစ်ချို့များဆိုရင် အဲဒီလိုနဲ့ စိတ္တဇထဝင် သွားပြီးတော့
 တော်တော်အကျိုးနည်းတဲ့ အဖြစ်ရောက်တာတွေလည်းရှိတယ်လို့ပြောရမှာဗျာ။
 ဒါတွေကိုခင်ဗျား တို့ကိုယ်တိုင်လည်း တွေ့ဘူးနေကြတဲ့ဟာတွေပေါ့။ ဒီတော့
 ဆိုလိုတာကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာရယ်လို့ဖြစ်ကြလို့ရှိရင် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့အကျိုး
 ကျေးဇူးတရားကို ကိုယ်တိုင်ရရှိခံစားကြရဖို့ လိုတယ်လို့ပြောရမယ်။
 ဒါလေးလောက်မှကျုပ်တို့က ရရှိခံစားရတာမဖြစ်ဘူးဆိုရင် ဒါဘာလုပ်မှာလဲ၊
 ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ် ရခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့် ကျုပ်တို့ဉာဉ်ကပ် တာပဲ
 လို့ပြောရမယ်။

ပြောမယ်ဆိုရင် လုပ်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာပေါ့။ လုပ်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ
 တကယ်ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာတောင်ပြော လို့မရဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့
 ကျေးကျွန်ပဲဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမလို့ရှိတယ်။ ဘာလို့တုန်းဆိုတော့ ကျေးကျွန်
 ဆိုတာ ကိုယ်အလုပ်တော့ လုပ်ရတယ်။ ခံစားချက်ကျတော့ ဘာမှခံ စားရတယ်
 မရှိဘူး။ ဒါကျေးကျွန်ပဲလေ။ အခုလည်းဒီလိုပဲ ဗုဒ္ဓကိုလုပ်လိုက်ရတာ ကျောင်း
 ကြီးတွေဆောက်ပေးရမလား၊ ဘုရားကြီးတွေတည်ပေးရမလား လုပ်ချင်ကြပါ
 တယ်။ လုပ်လည်းလုပ်ကြပါတယ်။ အကျိုးကြတော့ ဘာရသလဲလို့မေးလို့ရှိရင်
 ပြလောက်အောင်ကို မရဘူးလို့ပြောကြစို့။ အခုလောက်အသိလေး အလိမ္မာ
 လေးရတာဟာ အကျိုးပေါ့လို့ ပြောမယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ဒီအသိဒီအလိမ္မာ

လောက်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်လို့ တခြားရောက်နေလည်း ရမှာပါပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုရင် ဒါ-လောကီအသိ အလိမ္မာတွေပဲ။ လူ့အသိ အတုအပ အသိလိမ္မာတွေပေါ့။ ဒီလောက်ယဉ်ကျေးမှုကလေးကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်လည်း ယဉ်ကျေးကြမှာပါပဲလို့ပြောရမယ်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်တဲ့ တစ်ခြားနိုင်ငံတွေ တစ်ခြားနိုင်ငံတွေ မှာ ကြည့်လိုက်ရင် ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ပါဘူး။ ကဲ-သူတို့ရမနေဘူးလားလို့ ပြောရမလိုရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထူးထူးခြားခြားလိမ္မာသွားတယ်။ ယဉ်ကျေးသွားတဲ့ အနေအထားဖြင့် မတွေ့ရပါဘူးလို့ ပြောရမယ်။ အဲဒီတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်ရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆီကအကျိုးဆိုတာ ပြလောက်သလောက်တဲ့ အနေအထားထိမရပဲနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ဝန်တွေပဲ ထမ်းနေရတယ်ဆိုရင်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မဖြစ်ပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာကျေးကျွန်လောက် ဖြစ်သွားမယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ဒီတော့ ကိုယ်ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် ရောက်နေပြီ။ ကိုယ့်မိကိုယ်ဖဲ ကတော့ လွန်ခဲ့ကြပြီပေါ့။ လွန်ခဲ့ကြပြီဖြစ်တဲ့ သူတွေကိုတော့ အပြစ်တင်နေဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ချီးမွမ်းနေဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပဲ ပြင်ပြီးသကာလ ဟာ. . . တို့အမေပေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ လုံလောက်ကဲ့လား။ တို့အဖေဆီကရခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တို့လုံလောက်ကဲ့လား။ တို့ဆရာတွေ၊ တို့ သမားတွေဆီကရတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တို့လုံလောက်ရဲ့လား။ တကယ်ပဲ တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဆီက အကျိုးတရားတွေကို ရရှိခံစားရတဲ့ အဖြစ်တွေကို ရောက်ပီးပြီလားလို့ဆိုတာ အထပ်ထပ်ဆန်းစစ်ပါ။ အဲဒီလိုမရောက်ဘူးဆိုရင်ဖြင့် တို့ကြိုးစားဖို့လိုသေးတယ်ဟေ့။ တို့ရှာဖွေဖို့လိုသေးတယ် ဟ-လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြင်ဆင်ပါလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

အဲဒါကလည်း ကျုပ်တို့ အခုသိနေတာလေးနဲ့ပြောမယ်ဆိုရင် ဘာပြင်ဆင်ရမလဲ ဘာကြိုးစားရမလဲ။ ဘာပြင်ဆင်ရမလဲ၊ ဘာကြိုးစားရမလဲဆိုရင် သိပ်ပြီးတော့ တစ်မြင့်ကြီး၊ တစ်ဆင့်ကြီး ကျုပ်တို့ကမပြောပါဘူး။ ဒကာ ဒကာမ တို့ကြိုးစားစေချင် တာလေးပေါ့။ ဘာပြောရမလဲဆိုတော့ ကံနဲ့ ကံရဲ့ အကျိုးကို သိအောင်လုပ်ပါလို့ဒါလေးပြောရမယ်ဗျ။ ကံနဲ့ ကံရဲ့ အကျိုးကိုသာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေက သိကြမယ်ဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာလမ်းပေါ်ကို ရောက်မှာပါ။ တကယ့် ဗုဒ္ဓ

ဘာသာဝင် ဖြစ်မှာပါလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို တပည့်တော်တို့ သိနေပြီးသား မဟုတ်ဘူးလား။ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို တပည့်တော်တို့ ခံယူနေပြီးသားမဟုတ်ဘူးလားလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက မေးကြလိမ့်မယ်။

တပည့် တော်ရဲ့ အမေတွေအဖေတွေလည်း ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံလိုက်သမှုဖြစ်ခြင်းဘုရား။ ဘာတွေတောင်လုပ်သွားသေးတယ်ဆိုတာ ပြော မှာပေါ့။ တပည့်တော်တို့လည်း ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံပါတယ်လို့ပြောမှာပေါ့။ ဘယ်လိုယုံတာလည်းလို့ မေးရင်တော့ အဲဒီလိုပဲ အခုဖြစ်နေတဲ့ကောင်းကျိုးတွေ ဟာ မမွေးခင်ဘဝတွေက ကောင်းမှုတွေလုပ်ခဲ့လို့ မဟုတ်ဘူးလား။ အခုဖြစ်နေ တဲ့ ဆိုးပြစ်တွေကရော ဒါ-မမွေးခင်ဘဝတွေက အဆိုးတွေလုပ်ခဲ့လို့ မဟုတ် ဘူးလားနဲ့ . . အဲဒီလိုမျိုး တပည့်တော်တို့ ယုံပါတယ်လို့ပြောမှာပေါ့။ အဲဒီ ယုံတာကဖြင့် လူနဲ့ဖြင့်မတန်ဘူးလို့ ပြောရမလို့ပဲ။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် လူသိနိုင်တာက မမွေးခင်ကဟာ ဘယ်သိမှာတုန်း။ လူမမွေးခင်ကဟာကို လူမသိနိုင်ဘူး။ တကယ်လို့မွေးပြီးပြီ ဆိုရင်တောင် မှ ပထမဆုံးမွေးပီးပီဆိုရင် ငယ်တုန်းရွယ်တုန်းအရွယ်ကတော့ ဇကောလေး ဗန်းလေးနဲ့ အိပ်ခဲ့မှာပေါ့။ သို့မဟုတ် ဖာကလေးလို ဟာလေးနဲ့ အိပ်ခဲ့ရမှာပေါ့။ အဲဒါတောင်မှ သိတဲ့သူဆိုတာ ပြန်ကြည့်စမ်းပါဆိုရင် ကျုပ်တို့ဖြင့် တစ်ယောက်မှမရှိဘူးလို့ထိ ပြောချင်တယ်။ ရှိရင် သန်းနှစ်ဆယ် သုံးဆယ်ထဲက တစ်ယောက်တစ်လေ ရှိချင်ရှိမှာပေါ့။ တစ်ချို့တော့လည်း ထူးထူးခြားခြားနဲ့ကို တစ်ယောက်တစ်လေလေးက ကိုယ်မွေးတာကိုတောင် သိသလိုလိုမျိုးလို တစ်နေ့က ပြောသံကြားလိုက်ရတယ်ဗျ။ အဲ-အဲဒါနည်းနည်းပါးပါးပဲ ရှိတယ်။ မသိသူကတော့ လူသန်းပေါင်းများစွာထဲမှာ အားလုံးနီးပါးပဲ လို့ပြောရမှာပေါ့။

အယုံမှားတာ ကြောက်စရာ

ဆိုလိုတာကတော့ ကိုယ်မွေးပြီးနောက်ပိုင်းမှ ကိုယ့်ကို ကိုယ့်အမေက နို့ချိုတိုက်ကျွေးထားတာတွေတို့၊ ကိုယ့်ကို ကိုယ်အမေကနေပြီးတော့ ထမင်းလေး ဝါးခွန့်ထားတာတွေတို့။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်လောက်အောက် ဖြစ်ရပ်တွေပေါ့ဗျာ။ ဒါတွေဆိုရင် မသိကြပါဘူး လို့ပြောရမယ်။ဒါတွေထင်ရှား ပါတယ် ကျုပ်တို့တဒါတွေ တစ်ခုတ်တရ သိပ်ပြောနေဖို့ မလိုပါဘူး။ ဆိုလိုတာ

ကတော့ ကျုပ်တို့မွေးပြီး နောက်ပိုင်းမှတောင်မှ ကျုပ်တို့ အခုဘဝကတည်းက အစပိုင်းလောက်မှာတောင် ကျုပ်တို့မသိတာတွေက များတယ်လို့ အဲလိုဆိုတော့ ကျုပ်တို့ မမွေးခင်ကဖြစ်ရပ်ဆိုတော့ ဘယ်သူသိတာရှိမှာတုန်းပေါ့။ အဲဒီတော့မမွေးခင်က ကောင်းခဲ့လို့အခု ကောင်းတာပါ။ မမွေးခင်ကဆိုးခဲ့လို့ အခုဆိုးတာပါလို့ ပြောတာဟာ မှန်းပြောတာ၊ ဒါမှမဟုတ် ကြားဖူးနားဝနဲ့ ပြောတာ။ ဒီထက်မှတမျိုး ပြောရင်တော့ အဲဒီကြားဖူးနားဝကို ယုံနေတာလို့ ပြောရမယ်။ ယုံတာဟာ ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်ဗျ။

ဘာဖြစ်လို့ယုံတာဟာ ကြောက်စရာကောင်းလည်းဆို ယုံတာဟာ သိတာနဲ့ဆက်စပ်ရမယ်။ သိတာနဲ့မဆက်စပ်တဲ့ ယုံကြည့်မှုဟာ အမှန်တရားနဲ့ ကင်းကွာပါတယ်။ ဥပမာ ဒီကနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ မျက်စိနဲ့ကြည့်လို့ရှိရင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်တဲ့သူတွေကိုတွေ့နေရတာကိုး။ ဒါ-မြို့သူမြို့သားတွေဆိုရင် ဒါ-အသိဆုံးပါ။ ခရစ်ယာန်တွေလည်းတွေ့တယ်။ မူစလင်တွေလည်းတွေ့တယ်။ ဟိန္ဒူတွေလည်း တွေ့တယ်လို့ပြောကြစို့။ ဒီခရစ်ယာန်တွေဆိုရင် သူတို့ဘာ ယုံသလဲမေးရင် သူတို့ကိုတဲ့ သူတို့အမေက မွေးတယ်ဆိုပေမယ့် ဘုရားက ဖန်ဆင်းထားတာတဲ့။ သူတို့ကိုဘုရားက ဖန်ဆင်းထားတာဆိုတော့ တကယ်ပဲ သူတို့က ဘုရားရဲ့ ဖန်ဆင်းရုပ်တွေလားဆိုတော့ ဘယ်ဖန်ဆင်းတာ ဟုတ်မတုန်းပေါ့။ ဒါကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေကတော့ သူတို့အယုံအောက်မှာ မနေတဲ့သူတွေဆိုတော့ သိတာပေါ့။ သူတို့ကတော့ အယုံထဲမှ စိုက်နေတဲ့ သူဆိုတော့ ဘုရားကဖန်ဆင်းတယ်ဆိုရင် တကယ်ပဲသူတို့ဖြင့် ဘုရားကဖန်ဆင်းတယ်ဆိုတာမျိုး ဖြစ်တော့တာလို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

အဲလိုမျိုးလိုယုံတဲ့အတွက် သူတို့ယုံတဲ့ဟာမှန်ရဲ့လားလို့ဆိုရင် ဘယ်ဟုတ်မှလည်းပေါ့။ မဟုတ်တာဖြစ်ပေမယ့် ယုံထားတဲ့အတွက်က သူတို့ဖြင့် ပီပီရီရိပဲဗျ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သူတို့လို လူအစုက အများဆုံးပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတဲ့သူက ကမ္ဘာပေါ်မှာသူတို့နဲ့စာလို့ရှိရင် နောက်ဆုံးက လို့ပြောရမှာဗျ။ ခရစ်ယာန်တွေ ဆိုလို့ရှိရင် ကမ္ဘာပေါ်မှာအများဆုံးတဲ့။ ဒုတိယလိုက် တဲ့အများဆုံးက ဘယ်သူတွေလည်းဆိုရင် မူစလင်တွေတဲ့ဗျနော်။ မူစလင်တွေက ဒုတိယအများဆုံးပဲတဲ့။ နောက်တတိယ အများဆုံးကဘယ်သူတွေလည်းဆိုရင် ဟိန္ဒူတွေတဲ့ဗျာ။

ဒီတော့ ကျုပ်တို့မသိတာတွေပဲ ကျုပ်တို့ရှေ့က ဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောကြစို့။ အဲဒီတော့ ဘာသာကြီးလေးခုရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာရယ်၊ ဟိန္ဒူဘာသာရယ်၊ မူစလင် ဘာသာရယ်၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာရယ်လို့ လေးခုရှိတယ်။ လေးခုလို့ပဲပြောကြပါစို့။ တစ်ခြားတစ်ခြား ဘာသာတွေကတော့ မရေတွက်လောက်ဘူးလို့ ပြောရမယ်ပေါ့။ အဲဒီလေးခုရှိတာမှာ ကျုပ်တို့က စတုတ္ထနေရာမှာတောင် မရှိဘူးတဲ့ဗျာ။ ပထမနေရာက ခရစ်ယာန်၊ ဒုတိယနေရာက မူစလင်၊ တတိယနေရာက ဟိန္ဒူ၊ စတုတ္ထနေရာမှာ တောင်ကျုပ်တို့က မရှိဘူးတဲ့။ အဲဒီတော့ ဘယ်နေရာမှာ ရှိတုန်းဆိုတော့ ကျုပ်တို့က ပဉ္စမနေရာမှာ ရှိတာ တဲ့ဗျ။ ကဲ-ကြည့်ဦး။ လေးခုရှိတာတောင် ပဉ္စမသွားရောက်တယ်ဆိုတော့ ကျုပ်တို့ဟာဖြင့် နည်းလိုက်တာ လို့ပြောရမှာပေါ့။ အဲဒီစတုတ္ထနေရာက ဘယ်သူရှိတုန်းလို့မေးတော့ စတုတ္ထနေရာက ဘာသာမဲ့တွေတဲ့ဗျ။

ဘယ်သူ ဖန်ဆင်းပေးတာလဲ

အခုခေတ်မှာက ဘာသာမဲ့တွေကလည်း ပေါ်နေတာနဲ့ဆိုတော့ ဘာသာမဲ့က ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာထက် များသတဲ့ဗျာ။။ အဲဒီလိုမျိုးများတောင် ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတော့ အဲဒီသူတွေဟာ ဒီဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဆိုတဲ့သူတွေဟာ ဘာတွေလည်းလို့မေးရင် ယုံတဲ့သူတွေ။ အဲဒီလိုယုံတဲ့သူတွေ ဒီလိုယုံလို့ မှန်ရဲ့လားလို့ မေးတော့ ယုံလို့မမှန်တာကို ကျုပ်တို့က ခရစ်ယန်တွေ ကြည့်လည်းသိတယ်၊ မူစလင်တွေ ကြည့်လည်းသိတယ်။ သူတို့ကိုသူတို့ဘုရားက ဖန်ဆင်းတာလို့ ဒီလိုမျိုးလိုယုံတယ်။ ဒါဖြင့် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့အကြောင်း ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက ယုံတယ်။ အဲဒီလိုယုံတဲ့အတိုင်း အခုခေတ် သိပ္ပံပညာတွေ ထွန်းကားလာတဲ့အခါကျတော့လည်း အဲဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိပ္ပံပညာတွေကလည်း သိလာပြီပေါ့။

ဘာဖြစ်လဲ။ သိုးလေးတစ်ကောင်ကို ကလုန်းဆိုပြီးသကာလ အဲဒီသိုးလေးရဲ့ အစအနကိုယူပြီးသကာလ နောက်ထပ် သိုးလေးတစ်ကောင် ဖန်တီးလိုက်တာ အဲဒီသိုးလေး အတိုင်းပဲတဲ့ဗျာ။ အဲဒါကနေပြီး နောက်တော့ နွားလေးတစ်ကောင်ဖန်ဆင်းလိုက်။ ဂျပန်ကနေပြီး တစ်ခါဖန်ဆင်းတယ်။ နွားလေးရဲ့ အသားစလေးတစ်ခု ယူပြီးသကာလပေါ့။ အဲဒါလေးနဲ့ တစ်ခါနွားလေးတစ်

ကောင် ဖန်ဆင်းလိုက်တာ အဲဒီနွားလေးအတိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတယ်။ အခုတော့ လူတွေတောင်ဖန်ဆင်းနိုင်မယ့် အနေအထားရှိလာပါပြီ။ လူတွေကိုတော့ ကန့်ကွက်နေကြတယ်။ ခရစ်ယာန်တို့ ဘာတို့ကနေပြီးတော့။ အဲ-လူသာမန်ဆင်းသေးတာဒါတောင် မဖန်ဆင်းဘူးလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ အခုတော့ အသားစားမွေးမြူရတဲ့ ဝက်တွေကို အတော်ကြီးဖန်ဆင်းနေပြီလို့ သိရတယ်ဗျ။ ဒီ-ကလုန်းဝက်တွေပေါ့။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ဘယ်ဘုရားကနေ လာပြီး ဖန်ဆင်းပေးတော့ သလဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ လူတွေကကို ဖန်ဆင်းနိုင်ပြီဗျ။ အဲလိုမျိုးလို ဖန်ဆင်းနိုင်တာကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သူတို့ဟာ မဟုတ်တာ အသေအချာသိရတာပေါ့။ မဟုတ်ပေမယ့်လို့ သူတို့ကတော့ ယုံထားတာပဲ။ အဲလိုမျိုးလိုပဲ သူတို့ယုံတာ မဟုတ်တာနဲ့ ကျုပ်တို့ယုံတာ မဟုတ်ရဘူးလားလို့။ ဒီလိုမျိုးဆွဲယူတော့ မမှတ်ပါနဲ့။ ကျုပ်တို့လည်း ဘယ်ဟုတ်မှာလဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့ ဘယ်ဟုတ်မှာလဲ ပြောရမလဲဆိုရင် ကျုပ်တို့ ဘယ်တုန်းက ဘာတွေလုပ်ခဲ့လို့ အခုဒီမှာဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောတယ်။ မကောင်းတာတွေလုပ်ခဲ့လို့ မကောင်းတာ တွေဖြစ်နေတယ်။ ကောင်းတာတွေ လုပ်ခဲ့လို့ ကောင်းတာတွေ ဖြစ်နေတယ်နဲ့အလကား ရှုန်းပြီးပြောကြတာလို့ ပြောရမှာ။

ဘာဖြစ်လို့ ရှုန်းပြီးပြောကြတာလို့ ပြောရမလဲဆိုရင် ကျုပ်တို့ဒီမှာဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို တစ်ခုချင်းသိရမယ်။ ဥပမာ ကျုပ်တို့တစ်တွေဟာ အသားညှိတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အသားညှိတာလဲလို့မေးရင် ဟာ. . ဒါ-ရှေးကံအတိုင်းပေါ့လို့ ဒီလိုမျိုးပြောမှာနော်။ ဒါကလွယ်လွယ်ပြောလိုက်တဲ့ ဘာသာရေးစကား။ တကယ်တော့ကျုပ်တို့က အသားဘာဖြစ်လို့ညှိတာလဲဆိုရင် အသားညှိတဲ့ မိဘက မွေးတာကိုးဗျ။ ကျုပ်တို့ ဗမာမျိုးရိုးက အသားညှိမျိုးပဲ။ အသားဝါကတော့ တရုတ်တို့ ဂျပန်တို့ပေါ့နော်။ အသားနက်ကတော့ ဒါ-အာဖရိကတိုက်ထဲက နီဂရိုးတွေပေါ့။ အသားဖြူကတော့ ဥရောပတွေပေါ့နော်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတွေက အမျိုးမျိုးရှိတာ။ အသားဖြူတွေလည်းရှိတယ်။ အသားအနီတွေ လည်းရှိတယ်တဲ့။ ရက်အင်ဒီးယန်းတွေ ဆိုပီးတော့ အမေရိကတွေက အသားနီတွေလို့ ပြောတယ်။ အသားဖြူတဲ့ လူမျိုးလည်းရှိတယ်။ အသားနီတဲ့ လူမျိုးလည်းရှိတယ်။ အသားဝါတဲ့ လူမျိုးလည်းရှိတယ်။ အသားနက်တဲ့ မည်းတဲ့ လူမျိုးလည်း

ရှိတယ်။ အသားညိုတဲ့လူမျိုးထဲ ကျုပ်တို့ကပါမှာပေါ့။ အသားညိုတဲ့ လူမျိုးကပေါက်ဖွားလို့ ကျုပ်တို့က အသားညိုတဲ့သူဖြစ်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာ ပေါ့ဗျာ။ ဒီလိုဆိုတော့ ဘယ်မတုန်းကွာ ရှေးကပေါ့။ အသားညိုတဲ့ လူမျိုးထဲသာ မမွေးဘူးဆိုရင် ကျုပ်တို့လည်း အသားညိုမှာမဟုတ်ဘူး။ ဆံပင်ကနက်တယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ဆံပင်က နက်တုန်းဆိုရင်လည်းပဲ ဆံပင်နက်တဲ့မိဘကမွေးလို့ ဆံပင် နက်တာပဲ။

တကယ်တော့ ဥရောပထဲမှာသာ မွေးစမ်းပါလားဆံပင်တွေက ပြောင်း ဖူးမွေးရောင်တွေ ပေါက်နေမှာပေါ့။ ရွှေဝါရောင်ပေါ့လေ ကောင်းအောင်စကား လုံးနဲ့ ပြောရရင်တော့ ၊အဲဒါချပြီးပြောရင် ဒါ-ပြောင်းဖူးမွေးရောင် လို့ပြောရမှာ ပါပဲ။ အဲ-အခုတော့ ကျုပ်တို့က အဲလိုမျိုးလို ပြောင်းဖူးမွေးရောင် ဆံပင်ရှိတဲ့ မိဘက မွေးတာမဟုတ်တဲ့အတွက် ကျုပ်တို့ဆံပင်ကလည်း ပြောင်းဖူးမွေးရောင် မဖြစ်ဘူး အနက်ရောင်ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အစစပါပဲ ကျုပ်တို့မိဘအိ က နေပြီးတော့ ရလာတာ။ အဲလိုမျိုးလိုရလာပြီး မွေးဖွားလာပြီးနောက် ကျုပ်တို့ ပညာသင်ရတာတို့၊ ပေါင်းသင်းရတာတို့၊ အလျှောက်တိုင်း စီးပွားဥစ္စာဆိုရင် လည်းပဲ ကိုယ်ရှိနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်လုပ်လို့ရတာပဲ။ ကိုယ်မလုပ်ပဲနဲ့ စီးပွား ဥစ္စာတွေ ရှိလာတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။

အဲ -တကယ်လို့သာ ရှေးဘဝကံတွေက ပေးလိုက်လို့သာ ဒီဘဝရောက်လာတာလို့ ယူဆရင် ကဲ-ရှေးဘဝကံတွေက ပေးလိုက်တာလေးက စာလေးတစ်လုံးတစ်လေများ တတ်ပြီးသားလေး မပေးလိုက်ဘူးလားလို့မေးရင် ဘယ်သူမှ စာမသင်ပဲနဲ့ တတ်တဲ့သူမရှိဘူး။ စာတတ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ သူမှန်သမျှ တိုင်းကို လိုက်မေးကြည့်ရင် စာသင်ထားတဲ့ သူတွေချည်းထဲပဲ။ စကားလည်း ဒီနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ဘယ်သူမှ စကားတတ်တဲ့သူမရှိဘူး။ တကယ်တော့ သူ့မိသူ့ဖ၊ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆီက နေပီးတော့ စကားသင်မှပဲ စကားလည်းတတ် လာတာပဲ။ ဒီတော့ပြောမယ်ဆိုရင်နော် . . ဒါ-ပြန်ပြောမယ်။

ကျုပ်တို့မှာရလာတဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့အသားအရောင်တွေ ဆံပင်အရောင် တွေ အစရှိတဲ့ အမျိုးမျိုးတွေနဲ့ ကျုပ်တို့မှာ ရှိနေတဲ့ စီးပွားတို့၊ ကြီးပွားတို့၊ ပညာတို့၊ အတတ်တို့၊ စကားတို့ အဲဒါတွေအကုန်လုံးဟာ ကျုပ်တို့လုပ်ယူရတာတွေချည်း ထဲပဲ။ ဟိုနောက်ဘဝကနေလာတာဆို ကျုပ်တို့ဟာကျုပ်တို့ လမ်းသွားတတ်

တာဖြစ်မှာပေါ့။ မွေးတယ်ဆိုရင် ထ-သွား တတ်တာ။ ဘယ်သူမှမသွားတတ်ဘူး။ တကယ်ကျတော့သူ တစ်နှစ်ဆိုရင်တောင်မှပဲ မသွားတတ်သေးဘူး။ အဲ-ရက်ကလေးလကလေး တော်တော်လေး ပိုပိုမိုမို ရလာပြီဆို တဲ့အခါကျမှပဲ လမ်းကလေးကို ဖြည်းဖြည်းသွားတတ်လာတာ။ လမ်းသွားတတ်တာလေး ရခဲ့ပါလားဗျာ။ ဟိုဘက်ကံက နေပေးလိုက်တာဆို။ လမ်းသွားတတ်တာလည်း မရဘူး။ ဒီဘက်ကံကျမှ သင်ကြားလေ့ကျင့်ယူရတာ။ အဲဒီလိုဆိုတော့ ဒီဘဝမှာ ပိုင်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ပစ္စည်းတွေ အသားရဲ့ အရောင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆံပင်ရဲ့အရောင်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အစာအရပ်အမောင်း အလုံးအထည်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါတွေဟာဆိုလို့ ရှိရင် ဗီဇဆိုတဲ့ အမေမျိုး၊အဖေမျိုးကနေပြီးတော့ ပါလာတာလား။ ဒါမှမဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတဲ့ ကိုယ်လုပ်ဆောင်တဲ့လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်တဲ့ စာပေတွေ သင်ကြားတာတို့လို၊ စီးပွားဥစ္စာတွေ ကြိုးစားတာတို့လို အဲသလိုမျိုး ကြောင့်ရလာတာလား ဆိုတာထဲက တစ်ခုခုပဲလို့ ပြောရမယ်။

အဲသလိုတစ်ခုခုဖြစ်တယ်ဆိုရင်ဖြင့် ဘယ်မှာအတိတ် ဘဝက ပါလာတဲ့ဟာလို့ ပြစရာရှိလို့လဲလို့ ကျုပ်တို့ပြောရမယ်။ အဲဒီတော့ . . . ဒီဘဝရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေက ဒီဘဝ မှာချည်းပဲ အကြောင်းခံနေတာကိုတွေ့ရမယ်။ ဒီဘဝရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းအားလုံးဟာဒီဘဝ အကြောင်းခံနေတာ တွေ့ရရင် ဘယ်အတိတ်ကနေ ပါလာတာလို့ ပြောလိုဖြစ်ပါ့မတုန်းလို့ အဲဒီလောက်ကလေး တောင်မှပဲ လူတွေက ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး ကြည့်နိုင်တဲ့ အနေအထားမရှိတာဆိုတော့ မကြည့်ကြဘူး။ အဲဒီလို မကြည့်ကြတဲ့အတွက် ဒါ-နောက်ဘဝအတိတ်ကံ နောက်ဘဝအတိတ်ကံနဲ့ လုပ်ကြရတာပေါ့နော့။

ကျုပ်တို့ကတော့ နောက်ဘဝက အတိတ်ကံလို့လုပ်သလို ခရစ်ယာန်တွေကျတော့ ဘယ်လိုဖြစ်တုန်းဆိုတော့ ကျုပ်တို့ထက်တောင်လွယ် သေးဗျ။ သူတို့က ကျုပ်တို့ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ မွဲနေတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ချမ်းသာနေတာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လှပနေတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အကျည်းတန်အရပ်ဆိုးနေတာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်ဖြစ်ရပ်ဖြစ်ဖြစ်၊ သူတို့က ဘာတုန်းဆိုရင် ဘုရားသခင်အလိုတော်အတိုင်း ဖြစ်တာလို့ ၊ ဘုရားဖန်ဆင်းလို့ ဖြစ်တာလို့ ပြော လိုက်တော့ ကျုပ်တို့ထက်တောင် သူတို့က ပိုရှင်းနေသေးဗျာ။ သူတို့ယုံပုံက ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ပိုညံ့နေသေးတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်တို့ကမှ ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် ကောင်းတာ

လုပ်လို့ မကောင်းတာလုပ်လို့ ဒီဘက်မှာ ကောင်းကျိုးတွေ မကောင်းကျိုးတွေဖြစ်
တာလို့ ခံယူသေး။ ဟော-ခရစ်ယန်တွေကျတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားသခင်ကကို
ကောင်းတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ မကောင်းတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူဖန်ဆင်းချင်
သလိုကို ဖန်ဆင်း လိုက်တာ။

အဲဒီလိုဖန်ဆင်းခံရသူဖြစ်ပြီး အဲဒီလိုပစ္စည်းရှိတဲ့သူဖြစ်ချင်ဖြစ်၊
ပစ္စည်းမဲ့တဲ့သူဖြစ်ချင်ဖြစ် ဒါ-သူဖန်ဆင်းတဲ့အတိုင်း ခံရတာ၊ သူ့အလိုတော်
အတိုင်းလို့ သူတို့က အဲလိုမျိုးယုံလိုက်တာဗျ။ ဒီလိုယုံတာမှန်လို့လားလို့မေးရင်
အဲဒီဘာသာထဲနေရင်တော့ မှန်တယ်ထင်တာပေါ့။ အဲဒီဘာသာအပြင်က လူ
တွေကတော့ ဒါ-ရယ်စရာပဲလို့ မှတ်မှာပေါ့နော။ အဲဒီလိုဘုရားသခင်ရဲ့ အလို
တော်အတိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေအနေနဲ့ကတော့ ရယ်စရာ
ပေါ့။ အရေးလုပ်စရာစကားဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲပေါ့။ ခရစ်ယန်တွေအနေနဲ့က
တော့ ဒါ-အင်မတန်အရေး လုပ်စရာစကားပေါ့။ အင်မတန်လေးနက်တဲ့စကား
ပေါ့။

ကံကို သိတဲ့ဉာဏ်

အခုလည်းပဲကျုပ်တို့ကနေပြီးတော့ ကံအတိုင်းပဲ ဒီမှာဖြင့် ကောင်းကျိုး
ဆိုးပြစ်တွေ ခံနေရတာက ကံအတိုင်းပဲဆိုရင် ကျုပ်တို့ကတော့ ယုံတာပေါ့။
ကျုပ်တို့မဟုတ်တဲ့ ခရစ်ယန်တို့၊ မူစလင်တို့ဆိုတဲ့ဟာတွေကတော့ အော် . . .
မိစ္ဆာဒိဌိတွေ။ သူတို့ ဒီလိုပြောနေရှာကြတာဟာ ဘယ်ကံကတုန်းနဲ့ သူတို့ပြော
မှာပေါ့။ ဟာ-လူဆိုတာ ကံကြောင့်ဖြစ်တာလို့ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာက ပြောပြီလို့
ဆိုတော့ ကဲလူဆိုတာ ကံကြောင့်ဖြစ်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီကံကဘယ်က ရတာ
တုန်းလို့မေးမှာပေါ့။ ဟော-အရင်တုန်းက လူကလုပ်တာပေါ့လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာက
ပြန်ဖြေလိမ့်ဦးမယ်။ အရင်တုန်းက လူကလုပ်တာက ကံဖြစ်တာပေါ့လို့ဆိုတော့၊
ဒီလိုဆိုရင် အဲဒီအရင်တုန်းက လုပ်တဲ့သူက ဘယ်ကံကြောင့် ဖြစ်တာတုန်းလို့
လိုက်မယ်ဗျာ။ လိုက်ရင်းလိုက်ရင်းနဲ့ နောက်ကျတော့ ကံကပဲစသလား၊ လူကပဲ
စသလားဆိုတာ လာတော့မယ်။ အခုလူကိုတော့ ကံကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ပြော
တယ်။ ထားပါတော့။

ဒါပေမယ့် အစဦးဆုံးကံကိုတော့ ဘယ်သူကလုပ်တာတုန်း လို့မေး

မယ်ဆိုရင် အစဆုံးလူ ဖြစ်ဖို့ရန်ကလည်း အစဆုံးလူက ရှိရမှာကိုးဗျ။ အဲဒီတော့ ကံကြောင့်လူဖြစ်တယ်ဆိုရင် ကံကစတာဖြစ်မယ်။ ကံက စတာဖြစ်တော့ အဲဒီ အစဆုံးကံက ဘယ်သူမှမရှိသေးတုန်းက အဲဒီကံကို ဘယ်သူလုပ်တာ တုန်းလို့ မေးရင်ပြဿနာ တက်ကရော။ အဲဒါ ပက်လက်ကိုလန်စရာပဲ ဖြစ် တော့တယ် လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒီလိုမျိုးကလည်း ဘယ်သူမှ မလိုက်ချင်ဘူးလား မသိဘူး။ လူတော်တော်များများကလည်း ခပ်တုံးတုံး၊ ခပ်မွေးမွေးနဲ့ပဲ တစ်ခါတည်း နွားတွေလိုပဲ ရှေ့ကနွား သွားတဲ့နောက်ပဲ . . ဘယ်သွားတယ် လို့လည်းမသိ၊ ဘယ်သွားချင်တယ်ရယ်လို့ လည်းမရှိ၊ လိုက်နေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပဲ။ ကျုပ်တို့လူတွေကလည်းပဲ အဲဒီလိုမျိုး ခပ်ဆင်ဆင်ပဲတူတယ်ဗျ။တခါတည်း နောက်ကပဲလိုက် နေကြတာနဲ့တူတယ်။ အဲဒီလိုတူတော့ ဒီလိုမေးခွန်းမျိုးလည်း မေးမနေကြတော့ဘူး လို့ပြောရမှာပေါ့။

အဲဒီလိုပဲ. . ခရစ်ယန်တွေ မူစလင်တွေလည်းပဲ သူတို့ကို ဘုရားသခင် က ဖန်ဆင်းတယ်ဆိုတော့ ဘုရားသခင် မဖန်ဆင်းပဲနဲ့ သူဘာသာသူ ဖြစ်တယ် ဆိုတာ လောကကြီးဘယ်ရှိမတုန်းလို့ ဒီလိုမျိုးပြောတတ်တာဆိုတော့ သူတို့ပြော တဲ့စကား နိယာမလေးအရ အခုခေတ်လူတွေကမေးပြီ။ ကောင်းပြီ . . ဒီလို ဆိုရင် မဖန်ဆင်းပဲနဲ့ ဘာမှမဖြစ်ဘူးဆိုရင် အဲဒီဘုရားသခင်တော့ ဘယ်သူက ဖန်ဆင်းတာတုန်းလို့မေးတော့ သူတို့လည်း အဲဒါပက် လက်လန်တော့တာပဲ ဗျ. . အဲဒါ။ ကျုပ်တို့ ကံကို ဘယ်သူလုပ်တာလဲလို့မေးလို့ ပက်လက်လန်သလို ပေါ့။

အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာကတော့ မဟုတ်တဲ့အရာတွေဟာ နောက်ဆုံးပိတ် တော့ စကားအမေးမခံဘူး ဟာဒီကောင်တွေက ကပ်သီး ကပ်သပ်ကောင်တွေ ပါတို့ ဘာတို့ဆိုတာတွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။ ကပ်သီးကပ်သပ်ကောင်တွေဆိုတာ ဘာလဲ အင်မတန်ခက်ခက်နက်နက်၊ ကြုံကြုံကြားကြားမှာ လျှို့ဝှက်မြုပ်တိမ်နေ တဲ့ အချက်အလက်တွေကို ဖော်တတ်တဲ့သူ တွေကို ကပ်သီးကပ်သပ်တွေလို့ ဒီလိုပြောရတယ်။ အဲဒီလိုကပ်သီး ကပ်သပ်ကောင် တွေကြောင့်ပဲ ဒီကနေ့လူ သားဟာ တိုးတက်လာတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာနော်။ အခုဆိုလို့ရှိရင် တစ်ကမ္ဘာ လုံးကို တစ်ရွာလို့ပြောရလောက်အောင် ကမ္ဘာတစ်ဘက်ခြမ်းမှာ နေတဲ့သူတွေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်ဖက်ခြမ်းမှာ နေတဲ့သူတွေ အရပ်တွေလည်းတွေ့နေရ အသံတွေ

လည်း ကြားနေရ။ အဲသလို အရောင်းအဝယ်၊ အပေးအယူတွေတောင်မှ အကုန်လုံး လုပ်နေတဲ့အဖြစ်ကို ရောက်နေပြီ။ . . ကြည့်စမ်း။ လေယဉ်ပျံကြီးတွေများ လုပ်လိုက်တာ သံတုံးကြီးတွေ မိုးပေါ်ထပ်အောင်ကို လုပ်လိုက်တာနော်။ သံတုံးကြီးတွေ မိုးပေါ်ပျံတာ သံတုံးချည်းပဲ ပျံတာမဟုတ် ဘူး။ လူတွေအများကြီး ကုန်တွေအများကြီးကို မ- မ-ပြီးတော့ပျံသေးဗျာ။ လူကိုအတောင်ပံသာမပါတာနော်။ အတောင်ပံပါတဲ့ငှက်တွေထက်ကို အများ ကြီးစွမ်းတဲ့ အဖြစ်ထိကိုရောက်တယ်။ ဒါဘာဖြစ်လို့လဲလို့မေးရင် ဒီ-ကပ် သီးကပ်သပ်လူတွေကနေ လုပ်ကြရင်းကနေပြီးဖြစ်တာ။ စက်တစ်လုံးကို ခင်ဗျားတို့ကနေပြီး ဖြုတ်ဖျက်ပြီး ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီထဲမှာ ဘာမှထူးဆန်းတာမပါဘူး။ တကယ့်ဖြစ်နိုင်တဲ့ သေးသေးသောသောဖြစ်ရပ်ကလေးတွေ အကုန်ဆက်စပ်ပြီးလုပ်ထားတော့ တကယ့်လူ့အသုံးအတွက် အင်မတန်ကို တည့်တဲ့ စက်တွေဖြစ်ကုန်တာလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ဒါ-ကပ်ကပ်သပ်သပ်ကို ကြံစည်တတ်လွန်းလို့ကို ဖြစ်သွားတာလို့ပြောရမှာပေါ့။ အဲဒီလို ကပ်ကပ်သပ်သပ်ကြံစည်လို့ မဟုတ်မဟပ်လူလို့များတော့ မထင်ပေးကြနဲ့လို့ပြောရမယ်နော်။ ဒါပေမယ့် အများစုက ကပ်သီးကပ်သပ်မလုပ်တာဆိုတော့လည်းပဲ အများစုကနေပြောတော့ ဒီကပ်သီးကပ်သပ်လူက ခံရတော့တာပေါ့နော်။ ခံရပေမယ့်လို့လည်း ဒါဖြင့် ကြောက်မနေကြနဲ့။ ကပ်ကပ်သပ်သပ် ကြံကြစည်ကြလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘုရားလည်း ကပ်ကပ်သပ်သပ် ကြံစည်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ။ သူကဘယ်လောက် ကပ်ကပ်သပ်သပ် ကြံစည်သွားသလဲလို့ဆိုရင် လူ့လောကကြီးကတဲ့ ဟန်မကျဘူး အိုနေပြီ၊ နာနေပြီ၊ သေနေပြီနဲ့ ဒီလိုမျိုးလို သူမြင်တာ။

အဲလိုမျိုးလို သူမြင်ပြီးသကာလ ဒီအတိုင်းတော့ဖြင့် သူများရိုးရာအတိုင်း လိုက်လုပ်နေလို့ဖြင့် မဖြစ်ဘူး။ စနစ်တစ်ခုတော့ ရှာရမှာပဲဆိုပြီးတော့ သူ ကပ်ကပ်သပ်သပ်ရှာပြီ။ ဘယ်လောက်ကပ်ကပ်သပ်သပ် ရှာရလဲဆိုရင် တောထွက် တရားကျင့်ဆိုပြီးသကာလ သစ်ပင်ရင်းအောက်၊ဝါးပင်ရင်းအောက်၊ အစာတွေဖြစ်။ တစ်ခါတည်း လေရှူတာကစပြီး များများစားစားမရှူပဲ နည်းနည်းပါးပါးရှူတဲ့ အဆင့်ထိဖြတ်ခံရပြီပေါ့။ သူလည်း ဘယ်လောက်ထိ ခံရလဲဆိုတခါတည်း ဗိုက်ကို ဓါးထက်ထက်နဲ့ ဖောက်မွှေသလို၊ ခေါင်းကို ဆောက်ထက်

ထက်နဲ့ တစ်ခါတည်းရိုက်သွင်းသလို ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတွေ အဆိုး အဝါးတွေ တစ်ခါတည်း အများကြီးခံရတာပေါ့။

ဘာဖြစ်လို့လည်း.. သူကပ်ကပ်သပ်သပ် လုပ်တဲ့သူကိုးဗျ။ ကပ်ကပ်သပ်သပ်လုပ်တဲ့သူ ဆိုတော့ခံရတယ်။ အဲဒီလိုခံရပေမယ့်လည်း သူ့ရဲ့လုပ်တဲ့ ကပ်ကပ်သပ်သပ်က လက်မလျှော့ဘူး။ လက်မလျှော့ရင်း လက်မလျှော့ရင်းနဲ့မှ နောက်တော့ ရိုးရိုးအဖြစ်ကလေး တစ်ခုထဲကနေပြီးတော့မှ အဖြစ်ကြီးတစ်ခုကို သူ့မှာတွေ့သွားတယ်လို့ ပြောကြစို့။ ရိုးရိုးအဖြစ်ဆိုတာ ဘယ်လောက်အဖြစ်လဲလို့မေးရင် သူ့တရားစတာဆိုရင် သူငယ်ငယ်တုန်းက ဒီသစ်ပင်အောက်မှာ ပက်လက် ကလေးပဲအိပ်တတ်တဲ့အရွယ်တုန်းက သူ့အထိန်း၊ သူ့အရတွေကနေ ပစ်ထားခံခဲ့ရတာလေး ကနေစတာနော်။ ကဲ-ဒါဘာအရေးပါလဲ။ ကလေးလေးတစ်ယောက်သစ်ပင်အောက်မှာ အစောင့်အရှောက်မရှိပဲ သိပ်ထားတာခံရတယ်ဆိုတာ တကယ့်သေးသေး သောသော ဖြစ်ရပ်ကလေးပေါ့။ ဒါကလေးကို သူ သင်ခန်းစာဆွဲထုတ်လိုက်တာ။ ဒါကလေးသင်ခန်းစာ ဆွဲထုတ်ရာကနေ နောက်ပိုင်းတော့ တကယ်ကိုထူးထူးခြားခြား လူ့ရဲ့လွတ်မြောက်မှုလို့ဆိုတဲ့ အဆင့်ထိသူ ရရှိသွားတာလို့ပြောရမယ်။

ဒီတော့ ခင်ဗျားတို့လည်း ကံနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မှန်မှန်ဝါးဝါးမနေကြပါနဲ့ သူများတွေပြောတဲ့ စကားထဲမှာ စကားကြောထဲမှာ ခင်ဗျားတို့က မျှောပြီးလိုက်နေကြတာ မဖြစ်ပါနဲ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ကိုယ်မှာ ဆိုးတာတစ်ခုဖြစ်နေပြီ ကိုယ်မလိုလားအပ်တဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်နေပြီ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာတုန်း စဉ်းစားပါလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ကိုယ်လိုလားအပ်တဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်နေပြီ၊ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလို့ စဉ်းစားပါပေါ့။ ကိုယ်ကောင်းမယ် ထင်လို့ လုပ်နေပြီဘယ်လောက်များ ကောင်းလာပြီလဲ စဉ်းစားပါပေါ့။ ကိုယ်မကောင်းတာတစ်ခု လုပ်မိနေပြီ။ အဲဒီမကောင်းကျိုးတစ်ခုက ဘယ်လောက်များ ဖြစ်မှာလဲဆိုတာ ဆက်စပ်ပါပေါ့။ ကိုယ်ကောင်းတာလုပ်တာနဲ့ကိုယ့်မှာ ကောင်းကျိုးဖြစ်တာ၊ ကိုယ်မကောင်းတာလုပ်တာနဲ့ ကိုယ်မှာဖြစ်တဲ့ မကောင်းကျိုး . . ဒါကိုဆက်မိသွား ပြီလို့ဆိုရင်တော့ အော် . . ငါဖြစ်နေတဲ့၊ ငါ့ဖြစ်နေတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေက အဆိုးဖြစ်ဖြစ်၊ အကောင်းဖြစ်ဖြစ် ငါလုပ်တာချည်းတွေပါလားလို့ အဲဒါသိလိမ့်မယ်။ အဲဒါသိမှ ကမ္မသကတာဉာဏ် ကမ္မ ကံက သကတာ ငါ့ဥစ္စာ

လို့ဆိုတဲ့ ဉာဏ်သိတာမျိုး ဖြစ်တယ်လို့ဆိုတော့ ငါလုပ်တာတွေချည်းပဲ။ ငါ့ဖြစ်နေတာပါလားလို့ သိတဲ့ဉာဏ်ဖြစ်တာကို ကမ္မသက တာဉာဏ်လို့ ဒီလိုပြောရတယ်။ ငါလုပ်တာ ငါ့ဖြစ်နေတာလို့ မသိပဲနဲ့ ငါ့ဒီလိုဖြစ်နေတာ ဘယ်တုန်းက လုပ်ခဲ့လို့တဲ့လို့ သူများပြောသံကြားလေး ပြန်ပြောနိုင်တဲ့အဆင့်ထိ ခံယူတာမျိုးက **ကမ္မသကတာဉာဏ်** မဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီကမ္မသကတာဉာဏ်ဆိုတာ အတုကြီးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဉာဏ်မဟုတ်တဲ့ဟာကြီးကို ဉာဏ်လုပ်ထားတာဆိုတော့ အတုကြီးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာ။

ဒီတော့ခင်ဗျားတို့က ဆန်းစစ်ကြပါ။ ဘာဖြစ်လဲ ငါလုပ်တာ ငါမှာရတာ ဟုတ်ကဲ့လား၊ ငါစိုက်ပျိုးတဲ့ဟာတွေပဲ ငါရိတ်သိမ်းရတာ ဟုတ်ကဲ့လား။ ငါရိပ်သိမ်းနေရတဲ့ဟာ ငါစိုက်ပျိုးခဲ့တဲ့ဟာမှ ဟုတ်ကဲ့လားပေါ့။ ကိုယ်က ဝါတွေ ကောက်နေရပြီဆိုရင် ငါဝါစိုက်ခဲ့လို့ ဟုတ်ကဲ့လား။ ငါပဲတွေ စိုက်တာများ ဝါကောက်နေရတာလားပေါ့။ ငါပဲသီးတွေ ခူးနေပြီဆိုရင် ငါပဲခူးရတာက ငါစိုက်တုန်းက ဝါပါ။ . . အခုမှ ပဲသီးခူးနေရတာဆိုတာများ ဖြစ်သေးလား သိပါလို့ ပြောရမယ်။ တကယ်တော့ ပဲသီးခူးရတာ ပဲစိုက်လို့ပေါ့။ ဝါကောက်ရတာကလည်း ဝါစိုက်လို့ပေါ့လို့ ပြောရမယ်။ ဝါမစိုက်ပဲနဲ့ ဝါကောက်ရတာမရှိဘူး။ ပဲမစိုက်ပဲနဲ့ ပဲသီးခူးရတာမရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီတော့ လူလောကမှာ အဲဒီလောက် ရိုးရိုးသားသား ဖြစ်ပါလျှက်နဲ့ ၊ အဲဒီလောက် ရိုးရိုးသားသားလေးကို ကျုပ်တို့ကနေပြီး မြင်အောင်မကြည့်တာကတော့ ကျုပ်တို့မှန်လွန်းတယ်၊ ဝါးလွန်းတယ်။

ဒီအချက်ကလေးသုံးချက်ရှိတယ်။ ဒီအချက်ကလေးသုံးချက်ရှိတာမှာ လူဘာပြုလို့စားချင်တာတုန်း သူ့အသက်ရှင်ဖို့ရန်အတွက် စားချင်တာနော်။ ကျုပ်တို့စားတယ်စားတယ်ဆိုတာ နည်းနည်းနောနော အလုပ်လုပ် ရတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကလေးကို စားချင်လာအောင်အတွက် လျှာကနေပြီးတော့ အရသာခံပေးရတယ်။ အဲသလိုနဲ့ ကျုပ်တို့က ဒါ-ကိုယ့်အသက်ရှင်ဖို့ထည့်ထားတဲ့ ခလုတ်ကလေးတွေ ဆိုတော့ သူ့ဟာနဲ့သူနီးလာပြီး သကာလ စားချင်တယ်၊ စားချင်တယ်ဆို ဖြစ်ရတာ။ အဲဒီတော့ စားချင်တာများ အပြစ်သွားမတင်ကြနဲ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ကဲလူဟာ အိပ်ချင်တယ်။ စားရရုံသာဆိုရင် ပီးပြီလားလို့ မေး . . မအိပ်ရဘူးဆိုရင် ဒီလူရူးသွားမယ်။ အဲလိုဆိုတော့ နားရတာပေါ့ဗျာ အိပ်

တယ်ဆိုတာ အားပြန်သွင်းတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဘက်ထရီအိုးတို့ ဘာတို့ ဆိုလို့ရှိရင် အားပြန်သွင်းတာလို့ပဲ။ အိပ်တာဟာ အားပြန်သွင်းတာပဲ။ တကယ်လို့များ မအိပ်ရဘူးဆိုလို့ရှိရင် ကျုပ်တို့တတွေက ကိုယ်မှတ်ထားတဲ့ မျက်စိနဲ့ မြင်တာတွေ၊ နားနဲ့ကြားတာတွေ၊ ဘာမှခေါင်းထဲမှာ အလုပ်လုပ်ခွင့် မရဘူးဖြစ်မှာ။ အိပ်တယ်။ ။ အိပ်တယ်ဆိုတာ အလကားလုပ်နေတာမဟုတ် ဘူး။ အိပ်တယ်။ ။ အိပ်တယ်ဆိုတာ နေ့တုန်းကမြင်ထား၊ ကြားထား သမျှ စားထားသမျှနံထားသမျှ။ တွေ့ထိထားသမျှ ဒီအာရုံတွေကို ဦးနှောက်က ယာယီလက်ခံထားတယ်။ ယာယီလက်ခံထားတာတွေကို အချိုးကျကျပြန်သွင်း ရမှာ။ နဂိုကသိတာနဲ့တူလား နဂိုကသိတာနဲ့မတူဘူးလား နဂိုကသိတာနဲ့ တူ တာဆိုရင် တူတာထဲထည့်။ နဂိုကသိတာနဲ့ မတူတာဆိုရင် သီးခြားထား၊ အဲဒီ လို ဦးနှောက်ထဲမှာ အချိုးကျကျ နေရာပြန်ချပေးရတယ်။

မအိပ်ဘူးဆိုရင် အဲဒီအချိုးချတဲ့လုပ်ငန်းမလုပ်ဘူး။ မလုပ်ဘူးဆိုရင် ဦးနှောက်က ရှုပ်ကုန်ပြီ။ ရှုပ်ကုန်ပြီဆိုရင် ဘာဖြစ်မတုန်းဒီလူဟာ ရူးသွားမှာပဲ။ ဘာမှအသုံးချလို့ မရတဲ့သူဖြစ်သွားမှာပဲ။ ဒီတော့ အိပ်တာဟာလည်း ပြောမယ် ဆိုရင် ချမ်းမြေ့မှုကိုခံယူတာ အသက်ရှင်ဖို့ပဲ။ အိပ်တယ်၊စားတယ် အဲဒီဟာ နှစ်ခုဟာ တကယ့်လိုရင်း နှစ်ခုလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒီလိုရင်းနှစ်ခုကနေပြီး တော့ ကဲ-အိပ်နိုင်စားနိုင်တော့ ဘာဖြစ်လဲ။ ကိုယ်ဖြစ်တာပေါ့။ ကိုယ်အသက်ရှင်တာ ပေါ့။ ကိုယ်ကျမ္မာတာပေါ့။ ဒီလို အသက်ရှင်ကျမ္မာတော့ ဘာဖြစ်သတုန်းဆိုရင် ကိုယ်မသေအောင် လုပ်နိုင်တာပေါ့။ ကိုယ်ဘယ်လိုမသေအောင် လုပ်နိုင် သလဲလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ကိုယ်ကတော့ ဒါ-ပျက်စီးချင် ပျက်စီးသွားမယ်။ ကိုယ့်ဆီကနေပြီးတော့ မျိုးဆက်ကလေးတစ်ခုကို ချန်ထားခဲ့တာမျိုးပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုတော့ ကိုယ်သေသွားတောင် ကိုယ့်မျိုးဆက်က ကျန်တယ် ဆိုတော့ ကိုယ်မသေဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့။

ဥပမာ ငှက်ပျောပင်တစ်ပင်ဟာ သူသီးတော့မယ် ဆိုလို့ရှိရင် သူ့ အောက်ကနေ အတက်တွေပေါက်ပေးတယ်။ သူသီးပြီးရင်တော့ သူ့ ကိစ္စပြီးလို့ မို့ သူကရပ်သွားတော့မှာလေ၊ သူသေသွားတော့မှာ။ ဒါပေမယ့်လို့ သူကနေပြီး တော့ ဆက်ပြီးသကာလ အတက်အလက်ကလေးအဖြစ်နဲ့ မျိုးဆက်ကလေး ချန်ထားခဲ့တဲ့အခါကျတော့ ငှက်ပျောပင်ဘယ်တော့မှမပြတ်ဘူး။ ။ အဲလိုမျိုး

လိုပေါ့။ လူ့မာကိစ္စသုံးခုရှိတယ်။ ဒီကိစ္စသုံးခု ဆောင်ရွက်ဖို့ရန်အတွက် အိပ်လည်းအိပ်မယ်၊ စားလည်းစားမယ်။ အဲလိုပဲ အာရုံတွေကိုလည်းပဲ ကောင်းထက်ကောင်းဖြစ်အောင် မျိုးဆက်ပွားဖို့အပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ ခံစားမယ်လို့ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဟောဒီသုံးခုရှိတယ်။ အဲဒီသုံးခုကို လူတွေကနေပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ကြရတာပေါ့။ ဒီသုံးခုမှ မဆောင်ရွက်ကြတော့ဘူး ဆိုရင်လည်း လူ့ကိစ္စဆိုတာတော့ ဘာမှမရှိဘူးဖြစ်မှာပေါ့။

ဒါတွေဒီကိစ္စသုံးခုပြီး မြောက်ဖို့အတွက် ချောမောဖို့ရန်အတွက် ဟောကျွပ်တို့တရားဓမ္မဆိုတဲ့ ကံတရားတွေကို ကျွပ်တို့ကလုပ်ကြရတယ်။ ဒီကိစ္စသုံးခု ဆောင်ရွက်ဖို့ရန်အတွက်ဆိုတာ ဆိုကြပါစို့။ . အိပ်တယ်၊စားတယ်၊ အာရုံခံစားတယ်။ အိပ်တဲ့အခါမှာ တကယ်လို့များ ကျုပ်တို့က ကြောင့်ကြကြီးတွေနဲ့ တောင့်တကြီးတွေနဲ့ သောကပရိဒေဝတွေနဲ့ အိပ်ပြီဆိုရင် ဘယ်အိပ်လို့ကောင်းမတုန်းပေါ့။ အိပ်လို့ကောင်းရင် သူဦးနှောက်ခြောက်မှာပဲ။ အဲဒီလိုပဲ စားတဲ့အခါမှာလည်း ကောင်းထက်ကောင်းတွေပဲ လိုက်စားနေတဲ့အခါကျတော့ ကောင်းထက်ကောင်းကလည်း ဒီထက်ကောင်းတာကိုပဲ ရှာနေတဲ့အခါကျတော့ သူအနေနဲ့ မကောင်းဘူးလို့ဖြစ်နေမယ်။ သူအကောင်းဆုံးစားတတ်အောင်၊ အကောင်းဆုံးအိပ်တတ်အောင် အကောင်းဆုံး လွန်တာလည်းမဟုတ်၊ လျော့တာလည်းမဟုတ်ဘဲနဲ့ အာရုံကိုခံစားတတ်ပြီးတော့ မျိုးပွားတတ်အောင်၊ သူအဲဒီလိုမျိုးလုပ်နိုင်တဲ့ အနေအထားရှိဖို့အတွက် တရားဆိုတာလိုတယ်။

သောတာပန်ဆိုတာ

အဲဒီတော့ အဲဒီတရားကို ဘယ်သူဖန်တီးတာတုန်းလို့ မေးတော့ ဒီလူတွေပဲဖန်တီးတာ။ ဘယ်သူတွေ ဘယ်လိုဖန်တီးတုန်းဆိုတော့ သူတို့ကိုယ် တွေ သူတို့နှုတ်တွေ၊ သူတို့ရဲ့စိတ်နှလုံးလို့ဆိုတဲ့ မျက်နှာနေမျက်နှာထားဟန်ပန် တွေပေါ့။ ဒီအချက်သုံးချက်ပဲ ကာယကံ ဝဇီကံ၊မနောကံလို့ ဒီလိုမျိုးလိုပြောရ တယ်။ ဒီကံသုံးပါးကို ကျုပ်တို့ကနေပီးသကာလ သိသိထင်ထင်မြင်လာပြီလို့ ဆိုရင်တော့ ဒီကံတွေကို မြင်တဲ့သူက ဘာဖြစ်သတုန်းလို့မေးတော့၊ ဒီကံတွေ မြင်တဲ့သူက အော်. . ငါကောင်းတာလုပ်လိုက်တော့ ကောင်းတာပေါ့၊ ကောင်း တာဖြစ်တာပေါ့။ ငါမကောင်းတာလုပ်လိုက်တော့ ငါ့မကောင်း တာဖြစ်တာပေါ့။

လို့ သူသိပြီဆိုရင်တော့ ဒီဟာတွေကိုသူအချက် ကျအောင်လုပ်နိုင်ပြီ၊ အချော
မွေဆုံးဖြစ်အောင် ဆီထည့်တဲ့သဘောမျိုး ဖြစ်အောင် စက်တွေဆီထည့်တဲ့
သဘောမျိုးလို ဒီကံတွေကို အကောင်းဆုံး ထိန်းသိမ်းနိုင်သွားတဲ့အခါကျတော့
ခုနု ကိစ္စသုံးရပ်ကို အပြီးမြောက်ဆုံးသူက ဆောင်ရွက်နိုင်သွားတယ်လို့ပြောရမှာ
ပေါ့။ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းနဲ့ဆောင် ရွက်နိုင်သွားတယ်။ လွတ်လွတ် လပ်လပ်နဲ့
ဆောင်ရွက်နိုင်သွားတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

အဲဒီလိုလွတ်လွတ်လပ်လပ် ဖြစ်ဖို့ရန်အတွက်ကံတွေကို ကျုပ်တို့ကနေ ပြုကြတဲ့အခါမှာ မမှားကြဖို့ရန်အတွက် လိုအပ်တယ်။ အဲဒီမမှားကြဖို့ လိုအပ်တာအတွက် ဒီကံတွေကို ကျုပ်တို့ကသိရမယ်။ ဒီကံတွေကိုမသိပဲနဲ့ ကံ မဟုတ်တဲ့ဟာတွေကို မှန်းပြီးတော့ သိနေရတယ် ဆိုတာနဲ့တော့ ဘယ်လိုလုပ် ဆောင်ရွက်လို့ရမှာလဲလို့ ကျုပ်တို့ကပြောရမယ်။အဲဒီတော့ ဒီကံတွေကို သိရင် တော့ ကမ္မသကတာ ဉာဏ်ဖြစ်ပြီ၊ အဲဒီကမ္မသကတာဉာဏ်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သံဝေဂရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီသံဝေဂရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကာမသက တာ ဉာဏ်၊ ကံနဲ့ကံ ကံရဲ့ အကျိုးတွေကို ဆက်စပ်ပုံသိတဲ့ ဉာဏ်ဖြစ်နေတဲ့သူကို ဘာပြောရမလဲဆိုတော့ သူ့ကို အရိယာအငယ်စား၊ စူဠသောတာပန်လို့ ဒီလို ပြောရမယ်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ဒီကံနဲ့ကံရဲ့ဆက်စပ်ပုံကို ကိုယ့်မျက်မှောက် ကိုယ့်ကိုယ်ပေါ်မှာ ဖြစ်ပွားနေတာသိတဲ့ သူက မလွဲမသွေ အရိယာဖြစ်တော့မှာ မလွဲမသွေ သောတပန်ဖြစ်တော့မှာ အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ကို စူဠသော တပန်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီစူဠသောတပန် စခန်းဆိုတာကြီးက ဟိုးရှေး ဘဝတွေ တုန်းက ပြုခဲ့တဲ့ ကံတွေလို့လုပ်နေလို့ကတော့ ခရီးကိုမရောက်ဘူးလို့ ပြောကြစို့။ တကယ်တော့ ကိုယ်အခုလုပ်နေတဲ့ အမှုရဲ့ အကျိုးကိုဆက်စပ် မိပါမှလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲ-အဲဒီလို စူဠသောတပန်ဖြစ်လာပြီလို့ ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဟိုပယ်ဒီပယ်၊ သူပယ်လာပြီ။ စူဠသောတပန်က ဘာပယ် သတုန်းဆိုတာစာထဲမှာ သတ်သတ်မှတ်မှတ်မလာပါဘူး။ ဒါကိုကျုပ် တို့က ဉာဏ်အမြင်နဲ့ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီစူဠသောတပန်ဖြစ်တဲ့အတွက် နတ်ကတော် ဆိုတာ လည်းယုံမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဘိုးတော်ဆိုတာလည်း လက်ခံမှာမဟုတ် တော့ဘူး။ ဗေဒင်ဆိုတာလည်း သွားရော။ ကိယ့်နဲ့သိပ်မဆိုင်ဘူး ဆိုတာဖြစ်

တော့မယ်ဗျ။ စိုးတွေ၊ နတ်တွေ၊ တစ္ဆေတွေဆိုတာကတော့ သူ့အနေနဲ့ ဝေလာ
ဝေးဖြစ်တော့မယ်ဗျ။

ဒါ-စူဠသောတာပန်လောက်ရှိသေးတယ်နော်။ ကိုယ့်ကံနဲ့ ကိုယ့်ကံရဲ့
အကျိုး ကိုယ့်တဲ့သူနော်။ ဒီလိုဆိုတော့ဘယ် ဓါတ်လုံးလည်းသူက ဆောင်မှာ
မဟုတ်ဘူး။ဘယ်နတ်လည်းသူက တင်မှမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုဖြစ်လို့မို့ ဘယ်နက္ခတ်၊
ဗေဒင်တွေမှယုံမှလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေပယ်တယ်၊ ဒါတွေပယ်တော့
ဘာဖြစ်သတန်း။ ဒါတွေက ကိုယ့်ကိုဖွဲ့ယူနေတာ၊ ဖွဲ့စားနေတာမခံရတော့ဘူး
ပေါ့။ ဒါတွေသူငြိမ်းတယ်။ စူဠသောတာပန်က အဲဒီလိုနဲ့ သူကံနဲ့ သူကံရဲ့အကျိုး
ကိုကြည့်တာကတော့ဖြင့် တစ်စဖြစ်လာရင် တစ်စသိ၊ နောက်ထပ်တစ်စ ဖြစ်
လာရင်လည်း နောက်ထပ်တစ်စသိနဲ့ လက်ငင်းတွေအကုန် ကုန်။ လက်ငင်းတွေ
အကုန်ကုန်လို့ သူ့အတိတ်တွေပြန်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့လည်း၊ သူ့အတိတ်
တွေလည်းဘဲ ဟာ. . အတိတ်က ငါဘာလုပ်ခဲ့လို့ ငါဒီဟာဒီလိုလာဖြစ်နေတာ။
အတိတ်ကကောင်းမှုတွေလုပ်ခဲ့လို့၊ အခု ငါဒီလိုကောင်းမှုတွေ လာဖြစ်နေတာ
နဲ့။ ဒီလိုသိတဲ့အခါကျတော့ ဟော. . အတိတ်ကံတွေအထိ သူသိပြီအတိတ်ကံ
တွေ ဆိုတာမမွေးခင်ကအထိတော့ သွားမရောက်ပေးလို့နဲ့နော်။

အခုရောက်နေတဲ့ အသက်ကနေ အောက်အသက်တွေပေါ့။ သုံးဆယ်
ရောက်နေပြီဆိုရင် ဟာ. . နှစ်ဆယ့်ငါး၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်၊အစရှိသဖြင့် နှစ်ဆယ်
ဟာတစ်ဆယ့်ငါး၊ တစ်ဆယ့်ခြောက် ဒီလိုတွေပါမှာပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုးလို့ ကိုယ်
သူပြုခဲ့တဲ့ အဲဒီအနေအထားတွေကို ပြန်မြင်တယ်။ ဟော. . ဒီလိုဆိုတော့
သူဉာဏ်တစ်ခုပေါက်လာတယ်။ ဘာဉာဏ်တုန်းဆိုတော့ **ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿ
တိဉာဏ်**လို့ သူနေခဲ့ဖူးတဲ့ ဒါ-ခန္ဓာတွေကိုသူသိတယ် ဆိုပီးတော့ သူ့ကံတွေကို
သူသိတယ်။ ဒီလိုသိဖန်တွေများတော့ ဟောကံတွေရဲ့အဖြစ်တွေရယ်၊ ကံတွေ
ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးဝိပါတ်တွေလည်းပဲ အင်း. . ဒီသူကတော့
လူလို့သာပြောရတာ နတ်-ဟ။ ဒီလူကလူလို့သာ ပြောရတာဗြဟ္မာ။
ဒီသူကျတော့ လူလို့သာပြောရတာ ဒီကောင်ငရဲကောင်၊ ဒီကောင်ကတော့
လူလို့သာပြောရတာ တိရစ္ဆာန်ပါပေါ့ သိကုန်ပြီဗျ။ ဒါဘာဖြစ်သတန်းဆိုရင်
နတ်မျက်စိပေါက်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်**ဆိုပြီး ဒီ ဉာဏ်
ပေါက်တဲ့အခါကျတော့ လူတွေကို ကိုယ်နဲ့အတူတူနေနေကြတဲ့သူ တွေကိုမြင်

လာတယ်။ ဒီကောင်ကနတ်ကွ၊ လူမဟုတ်ဘူးနတ်။ ဒီကောင်ကတော့ ဗြဟ္မာ။
ဟော သိလာပြီ။ ဟိုကောင်ကတော့ ငရဲကောင်ပါ။ ဒီကောင် တိရစ္ဆာန်ကောင်
-ဟ။ ဒီကောင်ပြိတ္တာ ဒီကောင်ကတွေ ကျွေးလို့ကိုမဝနိုင်ဘူး၊ ရလို့ကို သူ အား
မရနိုင်ဘူး ပြိတ္တာ။

အဲဒီလိုမျိုးလို လူ့ပြိတ္တာလည်းသိလာတယ်၊ လူ့ငရဲလည်းသိလာတယ်၊
လူ့တိရစ္ဆာန်လည်းသိလာတယ်။ ဒါဘာသိတာလဲဆိုရင် ကံရဲ့အကျိုးဝိပါက်
တွေကိုသိတာ။ အဲ-အဲဒီလိုမျိုးလို သိလာရာကနေ နောက်ဆုံးပိတ်တော့ ဒါတွေ
ကံရဲ့ အတိတ်လည်းသိလာပြီ၊ ကံရဲ့ပစ္စုပ္ပန်လည်း သိလာပြီဆိုတော့ ဒီအတိတ်နဲ့
ပစ္စုပ္ပန်ကိုဆက်စပ်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ ဒီကံတွေ ငါတို့လုပ်ဖို့ ဘယ်ဟုတ်
တော့မှာလည်းလို့။ သူဒီကံတွေအပေါ်မှာ ယိုစီးတဲ့စိတ်ဓါတ်ကုန်တော့ ယိုစီး
တာကို ပါဠိလိုပြောတော့ **အာသဝ** လို့ဒီလိုခေါ်တယ်။

သူယိုစီးတဲ့စိတ်ဓါတ်တွေ ကုန်ပီလို့ဆိုတော့ ဟော. . အာသဝတွေ
ကုန် တာပေါ့။ အဲဒီလိုနဲ့ သူဒါတွေကို ကျင့်ရင်းကျင့်ရင်းနဲ့ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကိုသိ
တဲ့ ကမ္မသကတာဉာဏ်ဖြစ်တဲ့ သံဝေဂဉာဏ်ကနေပြီးတော့ နောက်ဘာသိလဲ
ဆို တော့ ဒီကံတွေနဲ့ကံတွေရဲ့အကျိုးတွေကိုပဲ ဒုက္ခလို့ ပြောရတာပါလား။ ခံ
စား ချက်တွေ ဒုက္ခမဟုတ်ပါလားလို့ သူသိတယ်။ ဒီကံတွေကို ချုပ်အောင်လုပ်
နိုင် တာ ဒီကံတွေ မဖြစ်ပွားတော့ပဲနေနိုင်တာဟာ နိရောဓပါလား။ ဒီကံတွေ
လုပ် ရတာတွေအပေါ်မှာ ကြိုက်နှစ်သက်နေတာတွေက သမုဒယတွေပါလား။
ဒီကံတွေကို ဒီကံတွေမှန်း သိအောင်အတွက် ဒီကံတွေကို မလုပ်မိအောင်
သူရှောင်ရှားပြီးတော့ တခါတည်း နေထိုင်တာက မဂ္ဂတွေပါလားပေါ့။

ကံတွေ မကျူးလွန်မိအောင်နေတာက မဂ္ဂ။ ကံတွေကျူးလွန်လို့ ဖြစ်
ပွားတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုသိတာက ဒုက္ခ။ ဒီဒုက္ခကို မသိလို့လိုချင်နေတာက သမု
ဒယ။ ဒီသမုဒယကို ပယ်နိုင်လို့ ဒုက္ခမဖြစ်တော့တာက နိရောဓဆိုပြီး သူသစ္စာ
သိတော့တာ။ ကမ္မသကတာ ဉာဏ်ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က သစ္စာသိရော။ သစ္စာသိလို့
ဒီသစ္စာတွေရှိအောင်သူ လုပ်နိုင်ပြီလားလို့မေးရင် သစ္စာရှိအောင်တော့သူ မလုပ်
နိုင်သေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သူသစ္စာသိသွားပြီ သူဒုက္ခလည်းသိပြီ၊ သမုဒယ
လည်းသိပြီ။ နိရောဓလည်း သိပြီ။ မဂ္ဂ လည်းသိပြီ။ ဒီအပြင်ဒုက္ခဆိုတာ ငါသိ
ထားတဲ့အပြင် ဒုက္ခဆိုတာမရှိဘူး။ သမုဒယဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ နိရောဓဆိုတဲ့

ဒုက္ခငြိမ်းရာဆိုတာကလည်း တစ်ခြားမရှိဘူး။ ဟော-ဒီကံတွေ ငြိမ်းတာပြောတာ။ အဲဒီလိုပဲ မဂ္ဂဆိုတာကလည်း ဒီကံတွေကင်းအောင်နေတဲ့ အလေ့အထ လုပ်တာအပြင်တခြား မရှိဘူးလို့ အဲဒီလိုမျိုးလို့ သူသိတဲ့အခါကျတော့ ဒုက္ခ၊သမုဒယ၊နိရောဓ၊မဂ္ဂဆိုတဲ့သစ္စာလည်း သိသွားရော ဘာဖြစ်သလဲလို့ဆိုတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်တော့တာ။

မိမိတို့၏ ဂြိုဟ်ဗြ

ဘာဖြစ်လို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ် တာတုန်းလို့မေးတဲ့ အခါကျတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာက ငါတို့နောက်ဘဝကလာတာ ငါတို့ဒီကနေသေပြီးနောင်ဘဝ သွားရဦးမှာနဲ့ ဟာ. . ငါတို့ကတော့ တရားရပြီမို့ နောက်ဘဝမဖြစ်တော့ပါဘူးနဲ့။ အဲဒီနောက်ဘဝတွေတို့၊ နောင်ဘဝတွေတို့ သူလည်းမသိတဲ့ ဟာတွေကို လေဖမ်းပြီး ဒါန်းစီးတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ယူနေတဲ့အယူတွေကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောရ မယ်။ ဘာဖြစ်လို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ ပြောရတာတုန်းဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းမှုသွားဖို့နဲ့ စပ်တဲ့အမြင်မှာ မှန်ကန်တဲ့ အမြင်မဟုတ်ပဲနဲ့ မှားယွင်းတဲ့အမြင်ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒီအမြင်ကိုတော့ ဒိဋ္ဌိ။ မှားယွင်းတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် မှားယွင်းတာကို ပါဠိလို မိစ္ဆာ။ အဲ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ဖြစ်တာကြောင့် ဒါမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောတာ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ နာမည်လေးတတ်ထားလို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ခေါ်တာမဟုတ်ဘူး။ မှန်ကန်တဲ့လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းရာဆီ သွားတဲ့ အခါမှာလွတ်မြောက် ငြိမ်းချမ်းရာဆီရောက်နိုင်တဲ့ အရာမဟုတ်တာကြီးကို ဒါတော့ ရောက်နိုင်တဲ့ဟာဆိုပြီးသကာလ တလွဲတချော်ကြီးသွားထင် နေတာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအမြင်ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောတာ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက အဲဒါဖြစ်တယ်ဆို ဝိစိကိစ္စာက ဘာတုန်းလို့မေးရင် ဝိစိကိစ္စာက ဟိုလိုများလား၊ ဒီလိုများဖြစ်မှာလား။ တို့မမေးခင်တုန်းက ဖြစ်များဖြစ်ခဲ့မလား၊ တို့သေပြီးနောက် ဖြစ်များဖြစ်ဦးမှာလား၊ တို့ကရော တကယ်များတို့ဆိုတာ ဟုတ်များဟုတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်များမဟုတ်ပဲ နေလေမလားနဲ့ . . . လားတွေကို သူကမဆုံးနိုင်အောင် လားပေါင်းများစွာ ရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယုံမှားတယ်လို့ ဒီလိုပြောရတာ။ အဲဒါဝိစိကိစ္စာပဲလို့ ပြောကြစို့။ ဒီလိုဝိစိကိစ္စာ ဖြစ်ပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဟိုလိုဖြစ်ခဲ့ရင် ဟိုလိုများလားလည်းကံတွေ မကျူးလွန်မိအောင်နေတာက မဝ။ ကံတွေကျူးလွန်လို့ ဖြစ်ပွားတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခကို

သိတာက ဒုက္ခ။ ဒီဒုက္ခကို မသိလို့လျှင်နေတာက သမုဒယ။ ဒီသမုဒယကို ပယ်နိုင်လို့ ဒုက္ခမဖြစ်တော့တာက နိရောဓဆိုပြီး သူသစ္စာသိတော့တာ။

ဖြစ်မှာလား လည်းမသိပေါ့။ ဒီလိုဆိုရင် မဖြစ်ရင်တော့ ကောင်းရဲ့။ ဖြစ်ရင်တို့ဒီကနေပြီးတော့ ကောင်းတာလေး တစ်ခုခုတော့ လုပ်ထားရင် ကောင်းရဲ့နဲ့ ဒီလိုဒါနလုပ်၊ သီလလုပ်နဲ့၊ လားတွေနဲ့ သီလလုပ်နေတာဆိုတော့ သူယုံမှားတွေနဲ့ သီလတွေလျှောက် လုပ်နေတာ။ ယုံမှားတွေနဲ့ ဒါနတွေလျှောက် ပြုနေတာ၊ ယုံမှားတွေနဲ့ ဘာဝနာတွေ ပွားနေတာဆိုတော့ အဲဒီလို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမှု လုပ်တဲ့ဟာကို ဘာလို့ပြောရလဲဆိုတော့ သီလဗ္ဗတပရာမာသလို့ဒီလို ပြောရတယ်။ **ပရာမာသ**ဆိုတာ ရမ်းသုံးသပ်ပီးတော့၊ မှားမှားယွင်းယွင်း ချွတ် ချွတ်ချော်ချော် သုံးသပ်ပြီးတော့၊ **သီလဗ္ဗတ သီလ**ဆိုတာကတော့ သီလပဲပေါ့။ **ဝတ** ဆိုတာကတော့ အကျင့်တွေပေါ့။

ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အလေ့တွေ၊ အကျင့်တွေလုပ်နေတာကို သီလဗ္ဗ တပရာမာသလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒီ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့၊ ဝိစိကိစ္စာဆိုတာ ရှိပြီဆိုရင်တော့ ဒီလိုရမ်းရော်ပြီး လုပ်တာတွေကလည်း ရှိတော့တာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဟော. . ဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္စာဆိုတာမရှိတော့ ဒီလိုရမ်းမှန်းပြီးလုပ်နေရတဲ့ အလေ့တွေ၊ အကျင့်တွေလည်းပဲ သူမလုပ်တော့ဘူးဆိုတော့ ဒါတွေ သူကနေ ပီးတော့ ခွာထုတ်လိုက်တော့တာ။ သစ္စာလည်းမြင်လိုက်ရော အလိုအလျှောက် ဒါတွေက ငြိမ်းသွားရော။ သစ္စာမြင်တာနဲ့ ဒီကိလေသာ ငြိမ်းတာကဖြင့် တစ်ခြား စီလိုများတောင် ပြောလို့မဖြစ်ဘူး။ သစ္စာမြင်ပြီးမှ ဒီကိလေသာငြိမ်းတာလို့ ပြောလို့မရဘူး။ ဒီကိလေသာငြိမ်းပြီးမှပဲ သစ္စာမြင်ပါတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ သစ္စာမြင်တာနဲ့ ဒီကိလေသာငြိမ်းသွားပြီ။ သူဟာနဲ့သူငြိမ်း။ အလင်းလာလိုက် တာနဲ့ပဲ အမှောင်ကတော့ဖြင့် နောက်ထပ် တံမျက်စည်းနဲ့လှဲပီး ချောက်နေ ရတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး။ တစ်ခါတည်းပျောက်သွားတာလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

အဲလိုမျိုးဖြစ်တာကို သောတာပန် ဖြစ်တယ်လို့ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒီလို သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် ကိလေသာတွေက ဘာကိလေသာတွေ ငြိမ်းတာ တုန်းဆိုတော့ ဟောဒီကိလေသာတွေငြိမ်းတာပေါ့။ ဒီကိလေသာတွေ ငြိမ်းဖို့ ရန်အတွက် ဒါ-**အနုသယ** လို့ဆိုတဲ့ အဖြစ်ကိလေသာအထိ ငြိမ်းသွားတာပေါ့။ **ဒိဋ္ဌာအနုသယ၊ ဝိစိကိစ္စာအနုသယ**လို့ဆိုတဲ့ အနုသယတွေ အထိငြိမ်းသွား

တာပေါ့။ အဲဒါတွေ မငြိမ်းခင်အထိတော့ ဝီတိက္ကမကိလေသာလို့ဆိုတဲ့ ဒီ ကိလေသာတွေကို ထ-စေနိုင်တဲ့ လွန်ကျူးမှုတွေကို မလုပ်ဖို့လိုတာပေါ့။ ဒီဟာတွေ၊ ဒီဝီတိက္ကမကိလေသာမလုပ်မိဖို့ဆိုတာကလည်း **ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ** ဆိုတဲ့ နဂိုတုန်းက သူများပြောသံကြား၊ ဆိုသံကြားနဲ့ ယုံနေပြီးတော့ အဲဒါတွေကို သူများဆီကအားကျပြီးတော့ ထ-နေတာမျိုးမဖြစ်ဖို့လိုတာပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုး ထ-နေတာမျိုး မဖြစ်တော့လည်းပဲ လွန်ကျူးတယ်ဆိုတာ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။

လွန်ကျူးတယ်ဆိုတာလုပ်မိရင် ဝီတိက္ကမ၊ ထ-နေတယ်လို့ ဆိုတာ ဖြစ်တော့ **ပရိယုဋ္ဌာန** ပေါ့။ အဲဒီလိုဝီတိက္ကမရဲ့ ထ-နေတဲ့ ပရိယုဋ္ဌာန ဒိဋ္ဌိကိလေသာရဲ့ ပရိယုဋ္ဌာနတွေ သူငြိမ်းသွားပြီဆိုတော့ ဟောလွန်ကျူးတာ တွေလည်း သူမလုပ်တော့ သီလဗ္ဗတပရာမာသတွေ ကင်းသွားပြီလို့ပြောရမှာပေါ့။ ဒီလိုမျိုးကလည်း ဘာဖြစ်လို့ ဒီပရိယုဋ္ဌာနငြိမ်းတာလဲလို့ မေးတော့လဲ။ အနုသယလို့ဆိုတဲ့ နဂိုကကိန်းနေတဲ့ ကိလေသာဓာတ်၊ ဒိဋ္ဌိကိလေသာဓာတ်၊ ဝီတိက္ကမကိလေသာဓာတ် ဒါကိုသူဖော်ပြီးတော့ ကမ္မသကတာဉာဏ် လို့ဆိုတဲ့ သံဝေဂဉာဏ်နဲ့ သူကနေဖော်တာကိုးဗျ။ အဲဒီလိုဖော်တာဆိုတော့ စူဠသောတာပန်အဖြစ်နဲ့ သူကျင့်ရင်း၊ ကျင့်ရင်းကနေပြီးတော့ သူဖြစ်လာတယ်လို့ သူပြောရမှာပေါ့။ ဒီတော့ ဒီကိလေသာငြိမ်းတော့ နောက်ဆုံးပိတ်တော့ ဒီကိလေသာ နှစ်ပါးလည်းငြိမ်းရော. . သူသောတာပန်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

အရိယာ စစ်တမ်း

သောတာပန်ဖြစ်တော့ ဘာဖြစ်တုန်းလို့မေးရင် ဒါငြိမ်းတာပဲရှိတယ်။ တခြားတော့ သူဘာမှ ထူးထူးခြားခြား မဖြစ်သေးဘူး။ သူ့အနေနဲ့ ဘာ ကိုယ်ရောင်၊ ကိုယ်ဝါလည်း ဘာမှမထူးဘူးလို့ပြောရမယ်။ အဲဒီလိုမျိုးမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရှိတဲ့သူလို လှုပ်လှက်ခတ်နေတာမျိုးတော့ မလှုပ်လှက်တော့ဘူးပေါ့နော်။ ဒီလိုမျိုးဝီတိက္ကမ မရှိတော့ ဒီလိုမျိုး ဝီတိက္ကမရှိတဲ့သူရဲ့ မျက်စိမျက်နှာလို့ မှန်တုံတုံ ဝါးတားတားတော့ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ သူ့အနေနဲ့ အမြင်ကပြတ်သားနေပြီဆိုတော့ အမြင်ပြတ်သားတဲ့သူဟာ အမြင်ပြတ်သားတဲ့ မျက်စိရှိတယ်။

အမြင်ပြတ်သားတဲ့ မျက်နှာရှိတယ်။အမြင်ပြတ်သားတဲ့စကားရှိတယ်။ အမြင်ပြတ်သားတဲ့ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားဟန်ရှိတယ်လို့ ဒါ-သိကြပါတယ်။ လူရည်လည်နေကြပြီပဲ။ ဒီလောက်ကတော့ အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ဒါတွေသူ့မှာ ငြိမ်းသွားတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူ့မှာဒီအပြင်တော့ ဘာမှသူမငြိမ်းသေးဘူး။ ဘာတွေသူပယ်ပြီးပြီလဲမေးရင် သီလဗ္ဗတပရာမာသလို့ဆိုတဲ့ ရမ်းပြီးလုပ်နေတဲ့ သီလတွေ၊ ရမ်းပြီးလုပ်နေတဲ့ အကျင့်တွေပဲ သူပယ်သေးတယ်နော်။ ရမ်းပြီးလုပ်နေတဲ့ အကျင့်မဟုတ်တဲ့ အကျင့်တော့ ဖြင့် မှားမှားယွင်းယွင်းတွေရှိနေဦးမှာပဲ။

ဘာတွေပယ်လို့ ဘာတွေကျန်သလဲ

ဥပမာပြောကြစို့ တချိန်တုန်းကခိုးစားနေတဲ့ သူခိုးကြီးဆိုရင် သူခိုးချင်နေဦးမှာပဲ။ သူခိုးချင်တဲ့ ကိလေသာက ဒိဋ္ဌိလည်းမဟုတ်ဘူး၊ ဝိစိကိစ္ဆာလည်းမဟုတ်ဘူး။ လောဘကိလေသာ။ လောဘကိလေသာဆိုတော့ သူက လောဘမှ မပယ်ရသေးတာဆိုတော့ ခိုးချင်နေဦးမှာပဲ။ ခိုးချင်နေတော့ တစ်ချိန်တုန်းကလည်း အရှိန်မပြတ် ခိုးလားတာဆိုတော့ ခိုးလဲခိုးမိဦးမှာပါပဲလို့ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။ လူလိမ်တစ်ယောက်ကလည်း ခုနပြောတဲ့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာပယ်ပြီးသွားလို့ သောတာပန်ဖြစ်ပြီဆိုပေမယ့် သူ့မှာကတော့ လိမ်ချင်တဲ့ ကိလေသာက ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒါက လောဘပဲ လောဘကိလေသာက ရှိနေသေးတာဆိုတော့ တစ်ချိန်ကလည်း အရှိန်မပြတ်လိမ်လာတဲ့သူ ဖြစ်တဲ့အတိုင်း သူလိမ်မိဦးမှာပါပဲလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာ။

ဟော-သောတပန်ဖြစ်လို့များ ငါးပါးသီလလုံပြီလို့ဆိုတာ မလုပ်ပေးကြနဲ့လို့ပြောရမယ်။ သောတပန်ဖြစ်တော့ ငါးပါးသီလာလုံတာ မဟုတ်သေးဘူးလို့ ပြောရမယ်။ ငါးပါးသီလကိုကျင့် နေတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဟ-ငါးပါးသီလမလုပ်နဲ့ ဘယ်နှယ်လုပ် ကျင့်သတုန်းလို့လည်း မေးချင်မေးကြလိမ့်မယ်။ ကျင့်တယ်ဆိုတာ လုံတာနဲ့ တစ်ခြားစီ။ ကျင့်တာက ဘယ်လိုကျင့်သတုန်းဆိုရင် ငါးပါးသီလကို မလုံတဲ့သူက ငါးပါးသီလကိုကျူးလွန်တယ်။ ကျူးလွန်တဲ့အခါမှာမှ သူကျင့်မှာ။ အဲဒီငါးပါးသီလ မလုံရတာကြီးကတော့ မဟန်ပါဘူးပေါ့။ ငါ-ငါးပါးသီလကျူးလွန်တဲ့အတွက် ငါ့ရောက်တာကြီး

ကတော့ ဟောဒီလိုကို ဒုက္ခရောက်တယ်။ ငါလိမ်တဲ့အတွက်ကတော့ ငါ့ကို ဟောဒီလိုကို လူတွေကနေပြီးတော့ တခါတည်း မယုံတော့ဘူး။ယုံတာကို ငါမခံရတော့ဘူး။ အဲလိုမျိုးဆိုတော့ ငါ့တော့ ဟောဒီအပြစ်ကြီးကတော့ ရောက်နေတာပဲပေါ့။

ဒီတော့ ဘာဖြစ်သတုန်းဆို သူလိမ်တာကို သူကကျင့်ပြီ။ ဘယ်လိုကျင့်တုန်းဆိုတော့ ဖုံးမထားဘူးဖော်တယ်။ ငါမင့်ကိုပေါ့ ဘယ်တုန်းကလိမ်ခဲ့တာပေါ့။ အဲဒီတုန်းကတော့ကွာ ငါမသိတဲ့အလျှောက်မိုက်တဲ့ အလျှောက်လိမ်မိတာပါလို့ ပြောရမှာပေါ့။ အခုငါဒါလေးကို တွက်မိတဲ့အခါမှာတော့ မမိုက်တော့ပါဘူးပေါ့။ ဒါကိုငါ နောက်မလိမ်တော့ဘူးကွာ။ ငါမင့်ကို ဝန်ခံပါတယ်ပေါ့။ ဟော-ဒါ-သွားလုပ်မယ်ဆိုရင် သူဒါငါးပါးသီလ ကျင့်တာဗျ။ **မုသာဝါဒါ ဝေရာမဏီ** ဆိုတဲ့သိက္ခာပုဒ် ကိုသူကျင့်တာ။ မုသာဝါဒါ ဝေရာမဏီ သိက္ခာ ပုဒ်ကို လုပ်တယ်ဆိုတာ **ဝေရမဏီ** ဆိုပြီးရှောင်နေတာများ ကျင့်တယ်လို့ မအောက်မေ့ပေးနဲ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်နော်။

သူကူးလွန်မိပေမယ့်လည်း အဲဒီကူးလွန်မိတာကို ဖုံးမထားတာဟာ ကျင့်တာပဲဗျ။ ဟာ-သူများအသက်သတ်တယ်။ ဒေါသဖြစ်ပြီးသတ်လိုက်တယ်။ သူဒေါသမှ မပယ်ရသေးတာဆိုတော့လည်း သတ်မိကောင်းတော့ သတ်မိမှာ ပေါ့လို့ ပြောရမှာပေါ့။ သူ့ဒေါသလောက်အောင် လာလုပ်ရင် ဒေါကလည်း ထ-မိမှာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒေါ-ထ-ရင် **ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ** ဖြစ်နေပြီ။ အဲဒီဒေါ-ထ-တဲ့ အခါကျတော့လည်း ဒေါ-ထ-တဲ့ အလျှောက်အတိုင်း သူသတ်မိပြီလို့ဆိုရင် **ဝိတိက္ကမကိလေသာ** ရောက်ပြီပေါ့။ ဒီတော့လည်း သောတာပန်ဟာ ဝိတိက္ကမ ကိလေသာဖြစ်တဲ့ ဒေါသရဲ့ **ဝိတိက္ကမကိလေသာ**လည်း မပယ်ရသေးဘူး။ ဒေါသရဲ့ **ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ**လည်း မပယ်ရသေးဘူး။ ဒေါသရဲ့ အနုသယကိလေသာလည်း မပယ်ရသေးဘူး။ အဲဒီလိုမပယ်ရသေးတာဆိုတော့ သတ်မိကောင်းလည်း သတ်မိမယ်လို့ ပြောရမယ်ပေါ့။

သတ်မိပေမယ့် မကျင့်ပဲနဲ့ သူက တရားကိုပစ်ထားဘူး။ ပစ်ထားတော့ ဘာလုပ်သတန်းလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ သူကဖော်ပြီ။ အဲ-ကျွန်တော့်ကတော့ ဒေါသအလျှောက်အတိုင်း သတ်မိသွားပြီ။ သတ်မိသွားပေမယ့် ဟောဒီ သတ်တာကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တော်တော်ကြီးလည်း အပြစ်အဖြစ်နဲ့

သင်ခန်းစာယူပါတယ်။ ဒါတော့ဖြင့် အလွန်လည်း နောင်တရပါတယ်ပေါ့။
 နောက်တော့ ဒီလိုမျိုးသတ်တာကတော့ဖြင့် ဘယ်နည်းနဲ့မှမလုပ်တော့ ပါဘူးလို့
 သူကနေပြီးတော့ အာပတ်ဖြေတယ်လို့ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ **ဝိရိယ**ကိုလုပ်တယ်
သမ္မာဝါယမကိုလုပ်တယ်လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒါတရားကျင့်တာပဲ။
 အဲဒီလိုမျိုးလို သောတာပန်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သူကျူးလွန်မိတဲ့တရားကို အမှုမဲ့
 အမှတ်မဲ့ လုပ်မထားရဘူး။ ဘာဖြစ်လဲ **ကိဉ္ဇာပိသော ကမ္မကရောတိ ပါပကံ**
ကာယေနဝါစာ ဥဒစေတသာဝါ ဒီလိုမျိုးပြောတဲ့ ရတနသုတ်ထဲမှာ ဂါထာ
 တစ်ပုဒ်ရှိတယ်။

ဒါ-သံဃာဂုဏ် သံဃာရဲ့ ရတနာအဖြစ်ကို ပြောတဲ့စကားလေးပါဘဲ
ကိဉ္ဇာပိသော ကမ္မကရောတိ ပါပကံ မကောင်းမှုတစ်ခုခုကိုတဲ့ တကယ်လို့
 ပြုမိအုံးတော့တောင်မှပေါ့။ **ကိဉ္ဇာပိသော** တကယ်လို့ ပြုမိဦးတော့တောင်မှ
ကမ္မကရောတိ ကံတစ်ခုခုကို လုပ်မိဦးတော့တောင်မှ ဘာကံတုန်းဆိုတော့
 မကောင်းတဲ့ကံတဲ့။ **ကာယေနဝါစာ ဥဒစေတသာဝါ** ဘာနဲ့လုပ်တာတုန်းဆို
 တော့ ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်တဲ့ ဝါစာ။ နှုတ်နဲ့ဖြစ်တဲ့ **ဥဒစေတသာဝါ**။ အဲဒီလိုမဟုတ်
 ပဲ စိတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်နဲ့၊ နှုတ်နဲ့၊ စိတ်နဲ့၊ တစ်ခုခုနဲ့ ပြုမိတယ်တဲ့။ အဲဒီလိုပြု
 မိတော့ ဘာဖြစ်သလဲ။ **ကိဉ္ဇာပိသော ကမ္မကရောတိ ပါပကံ ကာယေနဝါစာ**
ဥဒစေတသာဝါ။ အဲဒီလိုလုပ်မိပြီးတဲ့အခါကျတော့ **အာဘဗ္ဗ သော တဿ**
ပဋိစ္ဆဒါယ အဲဒီ သူကဖုံးမထားဘူးတဲ့။ သောတပန် အငယ်ဆုံးရှိတဲ့သူကိုးဗျ။
 အဲဒီသူက ဒီသူဖုံးမထားဘူးတဲ့။

အဲ-ဖုံးမထားတော့ **အာဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္ဆဒါယ**တဲ့။ ဒီလိုဖုံးထား
 ဖို့အတွက်တော့ သူ မလုပ်တော့ဘူးတဲ့။ **အာဘဗ္ဗတာ ဒိဌပဒဿ ဝုတ္တာ** ဆိုပြီး
 တော့ **ဣဒဓိ သံယေ ရတနံ ပဏီတံ** ဆိုပြီးတော့ တကယ်သောတပန်ရယ်လို့
 ဖြစ်သွားပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒီအမှားတွေ မလုပ်မိတာတော့မဟုတ်ဘူး။
 လုပ်မိသမျှကို နောင်ကျဉ်ပြီ။ သူက အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ဆိုရင်တော့ ဘာရှောင်ရမှာ
 လို့လည်း ဘယ်သူကမှ ပြောထားတာမဟုတ်တဲ့ အတွက် သိကောင်းမှသိမှာ
 ပေါ့။ အဲ-မသိလို့မှားပြီဆိုရင် မှားပြီဆိုတဲ့အခါ သူသိတယ်။ သူသိရင်တော့
 သူကျဉ်ပြီပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ဒီတော့ ဘာဖြစ်သလဲလို့ဆိုတော့ ဟာ-ဒီဟာကတော့ဖြင့် ငါဖြင့် ဘယ်

လုပ်လို့ဖြစ်လိမ့်မတုန်းဆိုပြီး သူကျည်လိုက်ပြီဆိုရင်တော့ သူ့အဆင့်ကတော့ တက်သွားပြီလို့ပြောကြပါစို့။ သူ့လုပ်ငန်းခွင်ဖြစ်တဲ့ ဝိတိတ္တမကို သူကျူးလွန်မိ ချက်ကိုသိပြီလို့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ ဒီကျူးလွန်မိချက်ကိုသူရှောင်ပြီပေါ့။ ဒီကျူး လွန် မိချက်ကိုရှောင်တဲ့အတွက် သူဘာဖြစ်တုန်းဆိုတော့ ကျူးလွန်မိခဲ့ရတဲ့ **အနုသယ**ပေါ့။ ဒီ**အနုသယ**ပေါ်မှာမှီပြီးတော့ ဒီကျူးလွန်ချင်တဲ့ **ပရိယုဋ္ဌာန** ဖြစ်တာ။ ဒီ **ပရိယုဋ္ဌာန**က ဘယ်ကဖြစ်တာတုန်းဆိုတော့ အရင်တုန်းက ကိုယ် ကျူးလွန်ခဲ့ဘူးတဲ့ အလေ့အထအရ . . ကိန်းနေတဲ့ အနုသယကနေ ဖြစ်တာဆို တော့ အကုန်သူသိပြီးတော့ ပယ်ပြီလို့ဆိုတော့ ဒီသူဟာ ဘာဖြစ်လဲ။ အဲဒီလို ဆိုးဆိုးဝါးဝါးကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းကျူးလွန်တဲ့ အပိုင်းဆိုင်ရာတွေကိုတော့ဖြင့် ကာမတွေ ခေါ်တာပေါ့နော်။ အာရုံငါးပါးတွေကိုမှီမှီပြီး ဒီလိုကျူးလွန်မှုတွေ ဖြစ်တာဆိုတော့ ဒီကာမတွေနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ပါးလျားသွားပြီ။ ပါးလျားသွား အောင်ထိ ပယ်ပြီ။ ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းတွေကိုဖြင့်သူ မလုပ်တော့ဘူး။

အဲဒီလိုမလုပ်တော့တဲ့အတွက် သူဒီကာမတွေနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ကျူးလွန်ချက်တွေကို တစ်ခါတစ်ရံပဲ သူကလုပ်တော့မယ်။ အဲဒီတစ်ခါတစ်ရံပဲ လုပ်တော့တာဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ကို **သကဒါဂါမိ** လို့ဒီလိုပြောရတာ။ သကဒါဂါ မိ ဆိုတာက **သက္ကိ အာဂါမိ** လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ **သက္ကိ** တစ်ခါတစ်ရံပေါ့။ **အာဂါမိ** ဟောဒီကာမနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ကျူးလွန်မှုဆီကို ရောက်သေး တော့တာ ပေါ့။ ကာမနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ဆိုလို့ ဒီဖိုမဆက်ဆံတဲ့ အပိုင်းဆိုင်ရာတွေသာပြော တယ်လို့ မမှတ်ပါနဲ့။ ကာမလို့ဆိုတာက အဆင်း၊အသံ၊အနံ့၊ အရသာ၊အတွေ့၊ အထိအပေါ် လောဘဒေါသတွေ ဖြစ်ပြီးသကာလ အဲဒါတွေနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး ခိုးမှု၊ ဆိုးမှု၊ တိုက်မှုခိုက်မှု၊ လုယက်မှုသတ်ဖြတ်မှုပေါ့။ ဒါတွေကျူးလွန်တာကို ဒါကို ပြောတာပါ။ အဲဒါကိုကာမနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ကျူးလွန်မှုလို့ ဒီလိုပြောတာပါ။

အဲဒီကျူးလွန်မှုကိုသူတစ်ခါတစ်ရံပဲလုပ်တော့တယ်။ ဒါကြောင့်မို့လို့ တစ်ခါတစ်ရံလုပ်နိုင်ဖို့အတွက် သူ **ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ**ကို ကြမ်းကြမ်းတမ်း တမ်းကြီးတွေ များများစားစားလုပ်ဖို့ရန် အတွက်လည်းပယ်ပြီ။ အဲဒီလိုမဟုတ်ပဲ အနုသယကိလေသာကိုလည်း သူကပယ်ပြီ။ ဒါကြောင့် ဝိတိတ္တမကိလေသာ ဆိုတာလည်း သူ့မှာ အဲလိုအကြိမ်များစွာလုပ်ဖို့အတွက် မရှိတော့တဲ့အတွက် သူ့ကို **သကဒါဂါမိက** ပုဂ္ဂိုလ်လို့ဒီလိုပြောရတယ်။ အဲဒီလိုတစ်ခါတစ်ရံလောက်

ပြုတဲ့အဖြစ်ရောက်သွားတဲ့ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်းပဲ သူ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် ကနေ ဆက်ပြီးပွားနေပြီ။ ဘာတွေပွားနေလဲ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ သူကနေပြီး တော့ ဟောဒီကာမလို့ဆိုတဲ့ ဒီအကောင်တွေပေါ်နော်။အဆင်းအသံအနံ့အရသာ အတွေ့အထိတွေ့ပေါ်မှာ မှီမှီပြီး တို့. . လော ကြီးရတာတွေ၊ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိတွေ့ပေါ်မှာ မှီမှီပြီး တို့-ဒေါက်ကန်ရတာတွေ ဒီလောကြီးရတာ ဒေါက်ကန်ရတွေကတော့ဖြင့် မဟန်ပါဘူးပေါ့။ ဒါတွေတော့ တော်တော်ကိုမကောင်းပါဘူးလို့ သူကနေပြီသင်ခန်းစာယူ နေပြီ ။

အဲဒီလိုသင်ခန်းစာယူတဲ့အခါကျတော့ ဒီလောကြီးရတာက ဘယ်သူ့ကြောင့် လောကြီးရတာတုန်း။ ဒီဒေါက်ကန်ရတာတော့ ဘယ်သူ့ကြောင့် ဒေါက်ကန်ရတာတုန်းလို့မေးတော့ အော်. . ဒီအကောင်တွေကို ငါက သိသိနေလို့ ဒေါက်ကန်ရတာ။ ဒါ-ငါသားဆိုတဲ့ အကောင်ကလည်း အကောင်၊ ငါ့သမီးဆိုတဲ့ အကောင်ကလည်း အကောင်၊ ငါ့မိတ်ဆွေဆိုတဲ့အကောင်ကလည်း အကောင်၊ ငါ့အဖေအမေဆိုတဲ့အကောင်တွေကလည်း အကောင်တွေ။ ဒီအကောင်တွေကိုမှီမှီပြီးသကာလ ငါလောကြီးရတယ်။ ဒီအကောင်တွေမှီမှီပြီး ငါဒေါက်ကန်ရတယ်ဆိုပြီးတော့ ဒီအကောင်တွေနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ သူကနေပြီးစိတ်ပျက်လာပြီ။ အဲလိုစိတ်ပျက်လာတဲ့အခါကျတော့ ဒီအကောင်တွေကိုတော့ဖြင့် သူက ဒီအကောင်တွေနဲ့စပ်ပြီး လောမကြီးမိအောင် ဒေါက်ကန်မိအောင်တော့ဖြင့် သူက လုပ်ပြီ။

လုပ်တဲ့အခါကျတော့ ဘာဖြစ်တုန်းဆို ဒီအကောင်တွေကို သူ့အရေအတွက်ထဲမှာသူ မထားတော့ဘူး။ ဒါအမေကောင်ပဲ၊ အဖေကောင်ပဲဆိုတဲ့ အကောင်ကိုမကြည့်တော့ဘူး။ သူကဘာဖြစ်လဲ ဒီအကောင်တွေနဲ့စပ်ပြီ ကံကိုပဲ သူကြည့်သွားပြီ။ ကံကို ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ အော်. . အမေဆိုပေမယ့် အမေမို့ တို့ချစ်ရတာမဟုတ်ဘူးဟေ့။ အမေရဲ့တို့အပေါ်မှာ ကောင်းခြင်းတွေမို့ တို့ချစ်ရတာ။ အဖေဆိုလည်းပဲ အဖေမို့ တို့ချစ်ရတာမဟုတ်ဘူးဟေ့။ အဖေကတို့အပေါ်မှာ စောင့်ရှောက်တာတွေ ပြုစုတာတွေက ရှိတာဆိုတော့ ဒီကောင်းခြင်းတွေရှိတော့ ဒီကောင်းခြင်းတွေကို တို့ချစ်ရတာနဲ့ဆိုတော့ အကောင်ကို သူကလွန်သွားပြီ။ အကောင်တွေလည်း လွန်သွားရော ဘာဖြစ်တုန်းဆို ဒီအကောင်တွေကိုမှီပြီးဖြစ်ရတဲ့ လောကြီးတာတွေ ဒေါက်ကန်တာတွေသူပယ်ပြီ။

အဲဒီလိုပယ်တဲ့အခါကျတော့ သူကနေပြီးခိုးခြင်းဆိုးခြင်းတွေ လုပ်လို့ မရတော့ဘူးပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ အကောင်တွေ သူပယ်သွားပြီဆိုတော့ အဲဒီလို ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဘာဖြစ်တုန်းဆိုတော့ သူအဆင့်တက်သွားပြီ။ ဘာတွေ အဆင့် တက်သွားတုန်းဆိုတော့ လောဘတွေကိုသူ ငြိမ်းသတ်ပစ်နေပြီ။ ဒေါသ တွေကို သူငြိမ်းသတ်ပစ်နေပြီ။ ပရိယုဋ္ဌာန လောဘဒေါသတွေ ငြိမ်းသတ်နိုင် တာ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ အနုသယဖြစ်တဲ့လောဘ ဒေါသတွေကိုသူမြင် တာကိုးဗျ။ ဒီအကောင်တွေကို တို့ထောက်ထောက်ပြီးသကာလ ဒီအကောင် တွေက လှတာဆိုလိုချင်တယ်။ မလှတာဆို ငိုချင်တယ်ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို ကျုပ်တို့ က ဖြစ်တာဆိုတော့ အော်. . အကောင်ကြည့်ရမှာမဟုတ်ဘူးပဲ။ ဒါတွေက ဘာမှမဟုတ်ဘူးပဲ။ ဒါတွေကအခရာလည်း မဟုတ်ဘူးလို့သူသိသွားပြီ။

ဘာသိတုန်းဆို ကံသိတာ။ ကံသိတော့ အကောင်ကို သူကလွန်ပြီ ပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုတော့ အကောင်နဲ့စပ်လျဉ်းလို့ လောကြီးရတာ။ ဒေါကန်ရတာ ဆိုတဲ့ ပရိယုဋ္ဌာန သူပယ်တော့တာပေါ့။ အဲဒီလိုပယ်တဲ့အခါကျ ဒီ လောကြီး၊ ဒေါကန်ပါမှ အဲဒါတွေနဲ့စပ်ပီးတော့ လုပ်နိုင်တဲ့ ခိုးခိုးဆိုးဆိုး လိမ်လိမ်ကောက် ကောက် အစရှိတဲ့ ကာမကျူးလွန်မှုတွေပေါ့။ ဒီကျူးလွန်မှု တွေကိုသူပယ်တဲ့ အခါကျတော့ သူ့ကို အဲဒါတွေမရှိတော့တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။ ဘာပုဂ္ဂိုလ်လို့ပြောလဲဆိုတော့ ကာမတွေ သူ့ဆီမလာတော့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမကို လွန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်။ အကောင်ကိုလွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလိုမျိုးပြောရတယ်။

အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ပါဠိနာမည်တတ်လိုက်တော့ **အနာဂါမီ** လို့ဒီလိုပြောရ တယ်။ အနာဂါမီဆိုတာ **အနုအာဂါမီ၊ အာဂါမီ** လာတာတွေ **အနာအန** မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောတာ။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို **အနာဂါမ်** ပုဂ္ဂိုလ်လို့ပြောတာ ပါ။ ဒီအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်က ဘာကိလေသာတွေပယ်တုန်းဆိုတော့ လောဘတွေ ဒေါသတွေပယ်ပြီပေါ့။ လောဘတွေဒေါသတွေ ပယ်တယ်ဆိုလို့ သူအကုန်လုံး လောဘတွေဒေါသတွေ ကုန်ပြီလားဆိုတော့။ အကုန်လုံးတော့ မဟုတ်သေးဘူး လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ သူကဘာဖြစ်သတုန်း။ သူက အကုန်လုံးမကုန်သေးလို့ သူ့မှာ ဘာကျန်သေးသတုန်းဆိုရင် သူက မာနတွေဘာတွေကျန်သေးတယ်။ မာန ကလည်းလောဘနဲ့ယှဉ်တာပဲ။ ဒီဌိနဲ့ယှဉ်တဲ့ လောဘသာကုန်တာ။ မာနနဲ့ ယှဉ်ပြီးလောကြီးရတာတွေတော့ သူ့မှာ ရှိနေသေးတယ် လို့ပြောရမယ်နော်။

အဲဒီလိုမျိုးဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့အနာဂါမိက ပုဂ္ဂိုလ်ကနေဆက်ကျင့်တယ်။ ဆက်ကျင့်တဲ့အခါကျမှ သူ ကံကိုလုံးလုံးလျှားလျှား မြင်သွားပြီးသကာလ စင်စင်ကြည်ကြည် ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ သူ့မှာဒီကံတွေနဲ့စပ်တဲ့ အမြင်မကြည်တာတွေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးသကာလ သူ့ကျူးလွန်ရမဲ့ ဥဒစ္စတွေတို့ မာနတွေတို့၊ ကိလေသာတွေ၊ လက်ကျန်ကိလေသာတွေ အကုန်ကုန်တာ။ အဲဒီလို လက်ကျန်ကိလေသာတွေ အကုန်ကုန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ သူ့မှာ ကိလေသာခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းပြီဖြစ်တဲ့အတွက် **အရဟံ** သူကိလေသာဆိုတဲ့ ရန်သူမရှိတော့တဲ့သူလို့ ဒီလိုမျိုးပြောရတယ်။

အဲ-တကယ်လို့ အဲဒီအဖြစ်ကို မရောက်သေးခင်အတွင်းတော့ အဲဒါလေးကလည်း ထ-နေသေးတာပဲလို့ ပြောကြစို့။ ဒါလေးကလည်း ထ-နေသေးတာပဲလို့ဆိုတာ ရူပရာဂလည်း သူ့ပွားချင် ပွားမိနေဦးမှာပဲ။ **အရူပ ရာဂ** အဖြစ်လည်း သူ့ရှိနေသေးတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် **အရူပ**လည်း သူ့ပွားမိချင်ပွားမိနေဦးမှာပဲ။ သူမပယ်နိုင်သေးဘူး။ အဲဒီလိုမျိုးဖြစ်တဲ့အတွက် သူမပယ်နိုင်သေးတာကြောင့် သူရောက်တဲ့ ကံဆိုးတွေ ကံတွေပေါ်နေရ။ ဒီကံတွေကလည်း ဒုက္ခပေးတာဆိုတော့ ဒီဒုက္ခတွေကနေပြီးတော့ ကြည့်ဖန်များလို့ ဟ-ဒါတွေလဲ ဒုက္ခပဲ။ ဒါတွေကလည်း ဘယ်လုပ်နေမှာတုန်း။ ဒီရူပပွားနေလို့ ဘယ်ဟုတ်မှာတုန်း။ ဒီရုပ်မဲ့ဖြစ်တဲ့ အရူပပွားနေလို့လည်း ဘယ်ဖြစ်မှာတုန်းဆိုတော့ ဒါတွေကို သူပယ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ သူကိလေသာ အကုန်ကုန်ပြီ။

အဲဒီလို အကုန်ကုန်တာဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီပုဂ္ဂိုလ်တော့ **အရဟံ**လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒီတော့ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိ၊ အနာဂါမိ၊ ရဟန္တာ ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့ရဲ့ ဘဝပုံသဏ္ဌာန် အနေအထားကိုလည်း သူတို့ ပယ်ကြတဲ့ ကိလေသာတွေနဲ့တကွ သိမြင်ကြပါလို့ မေးမြန်းတာဆိုတော့ ဒါကလေးတော့ ကျုပ်တို့က အတိုချုံးပြီး သကာလ ဒီလောက်စကားကို ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဒါကလေးပြောဆိုတာနဲ့ပဲ ဒါခင်ဗျားတို့ လာခဲ့ကြတဲ့ ဒီကျောက္ကာရဲ့ မြောက်ဘက်ဆီ ရေကန်စုတို့၊ ရောင်တော်ထုံးတို့က ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီလောက်နဲ့ပဲ ကျေနပ်ကြပါလို့ ဒါ-ပြောရမယ်နော် ။ ကဲဒီလိုဆိုရင် ဒီလိုမျိုးကံတွေနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့၊ ကံတွေအရင်းတည်ပြီးတော့၊ ဒီကံတွေကနေ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ အရိယာအဆုံးထိ ရောက်အောင်ဟောပြောခဲ့တဲ့ တရားကိုနာကြားရ

ပြီးတော့ တကယ်လည်းခင်ဗျားတို့က ဒီကံတွေကိုသိအောင်လုပ်ပြီး အဆုံးထိ
ရောက်တဲ့အဆင့်ထိ ကြိုးစားချင်တဲ့စိတ်တွေ ပေါက်ပြီးသကာလ ကြိုးစားနိုင်ကြ
ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုပါတယ်။

ဒါကလေးဝမ်းသာနိုင်ကြတယ်ဆိုရင် သုံးကြိမ်လောက်သာစုခေါ်ပြီး
တော့ ဒီမှာတင်ပဲနိဂုံးချုပ်ပေးကြပါတော့စို့ . . . ။

သာစု . . . သာစု . . . သာစု . . .

ကာမနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ဆိုလို့

ဒီပိုမဆက်ဆံတဲ့ အပိုင်းဆိုင်ရာတွေသာ

ပြောတယ်လို့ မမှတ်ပါနဲ့၊ ကာမလို့ဆိုတာက

အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ

လောဘဒေါသတွေ ပြစ်ပြီးသကာလ

အဲဒါတွေနဲ့စပ်လျဉ်းပြီး ခိုးမှုဆိုးမှု၊ တိုက်မှုခိုက်မှု၊

လုယက်မှုသတ်ဖြတ်မှုတွေပေါ့။

ဒါတွေကျူးလွန်တာကို ဒါကိုပြောတာပေါ့။

(စာ - ၂၇)